Euroopan unionin
virallinen lehti

FI
L-sarja

2026/2596

23.11.2026

NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS (EU) 2026/2596,

annettu 16 päivänä marraskuuta 2026,

Ukrainan tukivälineeseen kuuluvan Ukraina-suunnitelman mukaisen yhdeksännen erän osittaista maksamista koskevien edellytysten tyydyttävän täyttymisen vahvistamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon Ukrainan tukivälineen perustamisesta 29 päivänä helmikuuta 2024 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/792 ([1]) ja erityisesti sen 26 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Asetuksella (EU) 2024/792 perustetun Ukrainan tukivälineen, jäljempänä 'tukiväline', I pilarista asetetaan vuosina 2024–2027 Ukrainan saataville enintään 46 873 049 093,86 euroa rahoitustukea neuvoston täytäntöönpanopäätöksessä (EU) 2024/1447 ([2]) vahvistetun mukaisesti ja 1 000 000 000:ta Norjan kruunua vastaava määrä kyseisessä päätöksessä ([3]) vahvistetun mukaisesti.

(2) Rahoitustuki myönnetään ei-takaisinmaksettavana rahoitustukena ja lainoina.

(3) Tukivälineen I pilarin mukainen rahoitustuki myönnetään suurelta osin Ukraina-suunnitelman, jäljempänä 'suunnitelma' ([4]), perusteella, jonka neuvosto hyväksyi täytäntöönpanopäätöksellä (EU) 2024/1447. Suunnitelmassa esitetään toimet, jotka Ukrainan on toteutettava saadakseen neljännesvuosittaiset erät.

(4) Ukrainalle on tähän mennessä maksettu 32 455 384 486,86 euroa tukivälineen I pilarista. Kyseisestä määrästä 4 431 301 973,86 euroa on ollut rahoitustukea, jota ei makseta takaisin, ja 20 134 082 513 euroa lainoja kahdeksassa ensimmäisessä suunnitelman mukaisessa erässä. Lisäksi Ukraina on saanut 6 000 000 000 euroa poikkeuksellisena väliaikaisrahoituksena ja 1 890 000 000 euroa ennakkomaksuina asetuksen (EU) 2024/792 24 ja 25 artiklan nojalla.

(5) Asetuksen (EU) 2024/792 22 artiklan nojalla unionin ja Ukrainan välillä tehdyn lainasopimuksen mukaisesti ensimmäisistä kahdeksasta erästä käytettiin 1 455 253 522 euroa tukivälineen lainan ennakkomaksun kuittaamiseen.

([1]) EUVL L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj.
([2]) Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2024/1447, annettu 14 päivänä toukokuuta 2024, Ukraina-suunnitelman arvioinnin hyväksymisestä (EUVL L, 2024/1447, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1447/oj).
([3]) Täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2024/1447 mukaisesti Norja myöntää 1 000 000 000 Norjan kruunun suuruisen lisärahoitusosuuden tukivälineen I pilariin rahoitusosuuden tukena, jota ei makseta takaisin, sen jälkeen, kun Norjan ja komission välinen siirtosopimus on tullut voimaan ja siihen liittyvä rahoitusosuus on siirretty.
([4]) Tukivälineen I pilarin mukainen rahoitustuki sisältää asetuksen (EU) 2024/792 25 artiklassa tarkoitetun poikkeuksellisen väliaikaisrahoituksen suunnitelman puitteissa saatavilla olevan tuen lisäksi.

(6) Ukraina esitti 30 päivänä syyskuuta 2026 pyynnön neljännen, seitsemännen, kahdeksannen ja yhdeksännen suunnitelman mukaisen erän osittaisesta maksamisesta yhteensä 8 305 265 116 euroon saakka. Pyyntö kattoi myös yhden kymmenenteen erään kuuluvan tavoitteen.

(7) Pyynnön mukana Ukraina esitti asiakirjat todisteina siitä, että yksi neljännen erän tavoite, kolme seitsemännen erän tavoitetta, yksi kahdeksannen erän tavoite, seitsemäntoista yhdeksännen erän tavoitetta ja yksi kymmenennen erän tavoite oli saavutettu. Ukraina toimitti myös asetuksen (EU) 2024/792 ([5]) 9, 10 ja 22 artiklan nojalla tehdyissä sopimuksissa vaaditut asiakirjat.

(8) Ukrainan tuoreimpaan maksupyyntöön kytkeytyvät tavoitteet liittyvät yleisesti ottaen eri uudistuksiin ja investointeihin, jotka on esitetty oikeuslaitosta, korruption ja rahanpesun torjuntaa, rahoitusmarkkinoita, julkisen varojen hoitoa, inhimillistä pääomaa, liiketoimintaympäristöä, hallinnon hajauttamista ja aluepolitiikkaa, energiasektoria, liikennettä, elintarviketeollisuutta, digitalisaatiota sekä vihreää siirtymää ja ympäristönsuojelua koskevissa suunnitelman luvuissa.

(9) Kuten tämän päätöksen liitteessä esitetään, komissio on arvioinut asetuksen (EU) 2024/792 26 artiklan 3 kohdan mukaisesti Ukrainan pyynnön yksityiskohtaisesti. Se on todennut, että Ukraina on tyydyttävästi saavuttanut suunnitelman neljännen erän tavoitteen 4.3, seitsemännen erän tavoitteet 4.8, 6.7 ja 10.3, kahdeksannen erän tavoitteen 15.8 ja yhdeksännen erän tavoitteet 3.10, 3.17, 4.20, 5.3, 5.5, 7.7, 7.12, 7.14, 7.18, 7.20, 8.12, 9.7, 10.19, 12.9, 14.4 ja 15.11.

(10) Komissio on arvioinut Ukrainan saavuttaneen yhdeksännen erän tavoitteen 6.3 osittain. Komissio on lisäksi arvioinut Ukrainan saavuttaneen tyydyttävästi kymmenennen erän tavoitteen 10.21. Suunnitelmaan sisältyvien tavoitteiden osittaisen saavuttamisen tarkastelua koskevan menetelmän, joka on esitetty komission 17 päivänä huhtikuuta 2026 antamassa tiedonannossa ([6]), mukaisesti komissio ehdottaa tämän ottamista huomioon lieventävänä tekijänä.

(11) Lisäksi komissio on arvioinut, että Ukraina täyttää edelleen asetuksen (EU) 2024/792 5 artiklassa säädetyn unionin tuen ennakkoedellytyksen. Ukraina on jatkanut demokratian mekanismien, kuten parlamentaarisen monipuoluejärjestelmän ja oikeusvaltioperiaatteen, ylläpitämistä ja kunnioittamista sekä taannut ihmisoikeuksien, myös vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden oikeuksien, kunnioittamisen.

(12) Ukraina vahvisti maksupyynnössään, ettei se ollut kumonnut yhtäkään niistä toimenpiteistä, jotka liittyvät sen aiemmin tyydyttävästi saavuttamiin tavoitteisiin.

(13) Tässä päätöksessä olisi sen vuoksi todettava, että Ukraina on täyttänyt tyydyttävästi maksuedellytykset neljännen erän tapauksessa yhden jäljellä olevan tavoitteen osalta, seitsemännen erän tapauksessa kolmen jäljellä olevan tavoitteen osalta, kahdeksannen erän tapauksessa yhden jäljellä olevan tavoitteen osalta ja yhdeksännen erän tapauksessa kuudentoista tavoitteen osalta.

(14) Kun otetaan huomioon Ukrainan vaikea taloudellinen tilanne, on äärimmäisen tärkeää maksaa varat mahdollisimman pian. Prosessin nopeuttamiseksi tämän päätöksen olisi tultava voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, ja sitä olisi sovellettava sen hyväksymispäivästä,

([5]) Sopimukset ovat asetuksen (EU) 2024/792 9 artiklan nojalla tehty puitesopimus, asetuksen (EU) 2024/792 10 artiklan nojalla tehty rahoitussopimus ja asetuksen (EU) 2024/792 22 artiklan nojalla tehty lainasopimus.

([6]) Komission tiedonanto Ukrainan tukivälinettä koskevan asetuksen nojalla laadittuun Ukraina-suunnitelmaan sisältyvien tavoitteiden osittaisen saavuttamisen tarkastelua varten käyttöönotetun menetelmän muuttamisesta ja tiedonannon C(2025) 1725 korvaamisesta (EUVL C, C/2026/2328, 17.4.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/2328/oj).

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

1. Tämän päätöksen liitteessä esitetyn, asetuksen (EU) 2024/792 26 artiklan nojalla tehdyn komission arvioinnin mukaisesti neuvosto vahvistaa, että Ukraina on tyydyttävästi täyttänyt asiaankuuluvat edellytykset Ukraina-suunnitelman mukaisen rahoitusavun neljännen, seitsemännen, kahdeksannen ja yhdeksännen erän osittaiselle maksamiselle täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2024/1447 nojalla. Tällaisen avun määrä ennen ennakkomaksun kuittaamista on 8 040 665 425 euroa, josta neljännen erän osuus on 298 747 120 euroa, seitsemännen erän osuus 368 010 368 euroa, kahdeksannen erän osuus 95 530 669 euroa ja yhdeksännen erän osuus 7 278 377 268 euroa.

2. Ottaen huomioon, että yksi kymmenennen erän tavoite on saavutettu tyydyttävästi ja yksi yhdeksännen erän tavoite on saavutettu osittain, ja ottaen huomioon niiden tavoitteiden painoarvo, joita ei ole saavutettu, ja syyt sille, miksei niitä ole saavutettu, samoin kuin ennenaikaisesti saavutetun tavoitteen painoarvo, sovelletaan lieventävää tekijää 529 397 883 euron määrään saakka, mikä johtaa siihen, että keskeytysarvoa, joka vastaa yhdeksännen erän saavuttamattomia tavoitteita, alennetaan.

2 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan sen hyväksymispäivästä.

Tehty Brysselissä 16 päivänä marraskuuta 2026.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

K. KALLAS

LIITE

TIIVISTELMÄ

Ukraina esitti 30. syyskuuta 2026 Ukraina-suunnitelman neljännen, seitsemännen, kahdeksannen ja yhdeksännen erän osittaista maksamista koskevan pyynnön Ukrainan tukivälineen perustamisesta 29 päivänä helmikuuta 2024 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/792 ([1]) 26 artiklan mukaisesti. Se toimitti maksupyynnön tueksi todisteet siitä, että Ukraina-suunnitelman arvioinnin hyväksymisestä 14 päivänä toukokuuta 2024 annetun neuvoston täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2024/1447 ([2]), sellaisena kuin se on muutettuna, liitteessä, jäljempänä 'täytäntöönpanopäätöksen liite', esitetyistä neljännen erän tavoitteista yksi, seitsemännen erän tavoitteista kolme, kahdeksannen erän tavoitteista yksi ja yhdeksännen erän tavoitteista 17 on saavutettu tyydyttävästi. Ukraina toimitti myös kymmenennen erän yhtä tavoitetta koskevaa näyttöä.

Ukrainan toimittamien tietojen perusteella katsotaan, että yhdeksännen erän 16 tavoitetta on saavutettu tyydyttävästi.

— Tavoite 3.10, joka liittyy siihen, että tuomioistuinten päätösten täytäntöönpanoa koskeva ajantasainen tietojärjestelmä on käytössä.

— Tavoite 3.17, joka liittyy ihmisoikeuksien suojelua koskevan strategian hyväksymistä koskevan presidentin asetuksen hyväksymiseen.

— Tavoite 4.20, joka liittyy ihmiskaupan torjuntaa koskevan vuoteen 2030 ulottuvan valtiollisen ohjelman hyväksymiseen.

— Tavoite 5.3, joka liittyy valtion omistajuuden asteittaiseen vähentämiseen pankkialalla tähtäävän strategian hyväksymiseen.

— Tavoite 5.5, joka liittyy järjestämättömien lainojen selvittämisen parantamista koskevien säädösten voimaantuloon.

— Tavoite 7.7, joka liittyy väestön työllisyysstrategian hyväksymiseen.

— Tavoite 7.12, joka liittyy koulutukseen tehtäviin vähintään 300 miljoonan euron investointeihin.

— Tavoite 7.14, joka liittyy terveydenhuoltoon tehtäviin vähintään 200 miljoonan euron investointeihin.

— Tavoite 7.18, joka liittyy ryhmiin I ja II kuuluville vammautuneille veteraaneille, kaatuneiden veteraanien perheenjäsenille ja maan sisällä siirtymään joutuneille henkilöille suunnattuun asuntotarjontaan tehtäviin vähintään 200 miljoonan euron investointeihin.

— Tavoite 7.20, joka liittyy siihen, että ministerikabinetti hyväksyy toimenpidesuunnitelman vuoteen 2030 ulottuvan sukupuolten palkkaeron poistamista koskevan kansallista strategian täytäntöönpanemiseksi vuosina 2026–2028.

— Tavoite 8.12, joka liittyy yhden kansallisen metrologialaitoksen nimeämisestä annettuun päätöslauselmaan tehtyjen tarkistusten hyväksymiseen.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/792, annettu 29 päivänä helmikuuta 2024, Ukrainan tukivälineen perustamisesta (EUVL L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj).

([2]) Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2024/1447, annettu 14 päivänä toukokuuta 2024, Ukraina-suunnitelman arvioinnin hyväksymisestä (EUVL L, 2024/1447, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1447/oj).

— Tavoite 9.7, joka liittyy siihen, että vähintään 5 prosenttia ei-takaisinmaksettavasta rahoitustuesta osoitetaan valtiotasoa alemman tason viranomaisten elpymis-, jälleenrakennus- ja nykyaikaistamistarpeisiin.

— Tavoite 10.19, joka liittyy toimeksiannon valmisteluun kolmannen osapuolen suorittamaa kansallisen energia-alan ja yleishyödyllisten palvelujen sääntelykomission sellaista tarkastusta varten, joka koskee sen rahoitus- ja päätöksentekoprosessien eheyttä ja luotettavuutta.

— Tavoite 12.9, joka liittyy maatalousmaan miinanraivaukseen tehtäviin vähintään 30 miljoonan euron investointeihin.

— Tavoite 14.4, joka liittyy integroidun sähköisen tunnistamisjärjestelmän toiminnan voimaantuloon asetuksen (EU) 2024/1183 periaatteiden mukaisesti.

— Tavoite 15.11, joka liittyy valtion vesien seurantaa koskevaan menettelyyn tehtävien muutosten hyväksymiseen.

Komissio on arvioinut, että kahdesta yhdeksännen erän edellyttämästä tavoitteesta esitetty näyttö ei riitä osoittamaan, että ne olisi täytetty tyydyttävästi (tavoite 6.3, joka liittyy valtionyhtiöiden hallintoneuvostojen nimittämiseen niin, että riippumattomilla jäsenillä on enemmistö, ja tavoite 10.9, joka liittyy sotatilalain kumoamisen jälkeen toteutettavan kaasu- ja sähkömarkkinoiden asteittaista vapauttamista koskevan etenemissuunnitelman hyväksymiseen).

Määrällisen tavoitteen 6.3 täytäntöönpanossa tapahtunut edistys ehdotettiin otettavaksi huomioon lieventävänä tekijänä Ukraina-suunnitelman mukaisten tavoitteiden osittaisen saavuttamisen käsittelyä koskevan menetelmän, jäljempänä ’menetelmä’, mukaisesti:

— Tavoite 6.3, joka liittyy valtionyhtiöiden hallintoneuvostojen nimittämiseen niin, että riippumattomilla jäsenillä on enemmistö.

Lisäksi Ukraina ilmoitti menetelmän mukaisesti, että seuraava kymmenenteen erään aikataulutettu tavoite on täytetty, ja ehdotti myös sitä mahdolliseksi lieventäväksi tekijäksi:

— Tavoite 10.21, joka liittyy kansainvälisen atomienergiajärjestön pyyntöön saada tehdä viranomaistoiminnan vertaisarviointi valtion ydinalan sääntelyviranomaisesta.

Lisäksi Ukrainan toimittamat tiedot osoittavat, että yksi neljännen erän tavoite, kolme seitsemännen erän tavoitetta ja yksi kahdeksannen erän tavoite on täytetty tyydyttävästi.

— Tavoite 4.3, joka liittyy korruption torjuntaan erikoistuneen ylimmän tuomioistuimen henkilöstömäärän lisäämiseen.

— Tavoite 4.8, joka liittyy seuraavan kansallisen riskinarvioinnin valmisteluun ja toteutukseen.

— Tavoite 6.7, joka liittyy julkisen palvelun velvoitteisiin liittyvän toiminnan ja muun kuin julkisen palvelun velvoitteisiin liittyvän toiminnan eriyttämistä koskevan lainsäädännön voimaantuloon.

— Tavoite 10.3, joka liittyy uusiutuvaan energiaan tehtävien investointien lupamenettelyjen parantamista koskevan lainsäädännön voimaantuloon.

— Tavoite 15.8, joka liittyy kiertotalouden periaatteiden noudattamista koskevan strategian ja siihen liittyvän toimintasuunnitelman hyväksymiseen.

Oikeusjärjestelmää koskevan **3 luvun** osana otettiin käyttöön tuomioistuinten päätösten täytäntöönpanoa koskeva ajantasainen tietojärjestelmä ja hyväksyttiin ihmisoikeuksien suojelua koskevan strategian hyväksymistä koskeva presidentin asetus.

Korruption ja rahanpesun torjuntaa koskevan **4 luvun** osana lisättiin korkean korruption torjuntaan erikoistuneen ylimmän tuomioistuimen henkilöstömäärää, tehtiin seuraava kansallinen riskinarviointi ja hyväksyttiin ihmiskaupan torjuntaa koskeva vuoteen 2030 ulottuva valtiollinen ohjelma.

Rahoitusmarkkinoita koskevan **5 luvun** osana hyväksyttiin valtion omistajuuden asteittaiseen vähentämiseen pankkialalla tähtäävä strategia ja järjestämättömien lainojen selvittämistä parantava lainsäädäntö tuli voimaan.

Julkisten varojen hoitoa koskevan **6 luvun** osana tuli voimaan julkisen palvelun velvoitteisiin liittyvän toiminnan ja muun kuin julkisen palvelun velvoitteisiin liittyvän toiminnan eriyttämistä koskeva lainsäädäntö.

Inhimillistä pääomaa koskevan **7 luvun** osana hyväksyttiin väestön työllisyysstrategia ja investoitiin vähintään 300 miljoonaa euroa koulutukseen ja vähintään 200 miljoonaa euroa ryhmiin I ja II kuuluville vammautuneille veteraaneille, kaatuneiden veteraanien perheenjäsenille sekä maan sisällä siirtymään joutuneille henkilöille suunnattuun asuntotarjontaan. Lisäksi hyväksyttiin toimenpidesuunnitelma vuoteen 2030 ulottuvan sukupuolten palkkaeron poistamista koskevan kansallisen strategian täytäntöönpanemiseksi vuosina 2026–2028.

Liiketoimintaympäristöä koskevan **8 luvun** osana hyväksyttiin tarkistukset yhden kansallisen metrologialaitoksen nimeämisestä annettuun päätöslauselmaan.

Hajauttamista ja aluepolitiikkaa koskevan **9 luvun** osana saavutettiin se, että vähintään 5 prosenttia ei-takaisinmaksettavasta rahoitustuesta osoitetaan valtiotasoa alemman tason viranomaisten elpymis-, jälleenrakennus- ja nykyaikaistamistarpeisiin.

Energia-alaa koskevan **10 luvun** osana tuli voimaan lainsäädäntö lupamenettelyjen lyhentämisestä uusiutuvaan energiaan tehtäville investoinneille, valmisteltiin toimeksianto kolmannen osapuolen suorittamasta kansallisen energia-alan ja yleishyödyllisten palvelujen sääntelykomission tarkastuksesta, joka koskee sen rahoitus- ja päätöksentekoprosessien eheyttä ja luotettavuutta, ja esitettiin pyyntö siitä, että Kansainvälinen atomienergiajärjestö suorittaisi viranomaistoiminnan vertaisarvioinnin valtion ydinalan sääntelyviranomaisesta.

Digitalisaatiota koskevan **14 luvun** osana hyväksyttiin asetuksen (EU) 2024/1183 mukainen integroidun sähköisen tunnistamisjärjestelmän toimintaa koskeva lainsäädäntö ja se tuli voimaan.

Vihreää siirtymää ja ympäristönsuojelua koskevan **15 luvun** osana hyväksyttiin kiertotalouden periaatteiden noudattamista koskeva strategia ja siihen liittyvä toimintasuunnitelma sekä lainsäädäntö valtion vesien seurantaa koskevan menettelyn muuttamisesta.

Investointeihin liittyvien tavoitteiden 7.12, 7.14, 7.18, 9.7 ja 12.9 arvioimiseksi Ukrainan hryvnioina ilmoitetut kulut muunnettiin euroiksi käyttämällä kyseisen varainhoitovuoden hryvnian ja euron välisten kuukausittaisten valuuttakurssien keskiarvoa. Vuonna 2026 ilmoitettujen menojen osalta keskimääräinen kuukausittainen valuuttakurssi laskettiin lokakuuhun 2026 mennessä saatavilla olleiden viimeisimpien tietojen perusteella.

TAVOITE 3.10

Tavoitteen nimi: Tuomioistuinten päätösten täytäntöönpanoa koskeva ajantasainen tietojärjestelmä on käytössä
Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 2. Maksukyvyttömyyttä ja tuomioistuinten päätösten täytäntöönpanoa koskevat uudistukset
Rahoituslähde: Laina
Asiayhteys Täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu tavoitetta 3.10 koskeva vaatimus: *”Otetaan käyttöön ajantasainen tietojärjestelmä, jolla helpotetaan täytäntöönpanomenettelyä, velallisen varojen jäljittämistä, pankkitilien jäädyttämistä ja velkojen perintää.”* Tavoite 3.10 on yksi 3 luvun (Oikeusjärjestelmä ja ihmisoikeudet) uudistukseen 2 kuuluvista viidestä vaiheesta. Se on uudistuksen 2 viimeinen vaihe lukuun ottamatta tavoitetta 3.7, joka oli määrä saavuttaa vuoden 2026 ensimmäiseen neljännekseen mennessä mutta joka on edelleen saavuttamatta kahdeksannen maksuerän jälkeen.
Toimitettu näyttö 1) Yhteenvetoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten tavoite on saavutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjen vaatimusten mukaisesti. 2) Kansallisista tietojärjestelmistä vastaavan valtionyrityksen strateginen toimintasuunnitelma vuosiksi 2024–2027. 3) Oikeusministeriön esittämä yksityiskohtainen kuvaus automaattiseen täytäntöönpanojärjestelmään tehdyistä parannuksista. 4) Kansallisista tietojärjestelmistä vastaavalle valtionyritykselle osoitettujen, ohjelmiston uudistamista koskevien oikeusministeriön määräysten nro 9, annettu 19.1.2024, nro 35, annettu 28.2.2024, nro 77, annettu 27.5.2024, nro 94, annettu 28.6.2024, nro 234, annettu 25.12.2024, nro 177, annettu 1.9.2025, nro 162, annettu 12.9.2025, ja nro 132, annettu 24.6.2026, jäljennökset. 5) Kansallisista tietojärjestelmistä vastaavan valtionyrityksen 10. kesäkuuta 2025 päivätty automaattisen täytäntöönpanojärjestelmän päivitysten toteutusta koskeva kirje oikeusministeriölle. 6) Jäljennökset kansallisista tietojärjestelmistä vastaavan valtionyrityksen teknologiakomitean kokousten pöytäkirjoista.

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat tavoitteen 3.10 osatekijät.

Uudistuksen 2 tavoitteena on parantaa maksukyvyttömyys- ja täytäntöönpanomenettelyjä yhdenmukaistamalla asiaa koskeva lainsäädäntö EU:n säännöstön kanssa ja kehittämällä institutionaalisia ja muita valmiuksia menettelyn soveltamiseksi asianmukaisesti. Ukraina on tätä tarkoitusta varten päivittänyt useita automaattisen täytäntöönpanojärjestelmän toimintoja.

Täytäntöönpanoprosessin helpottamiseksi otettiin 15. toukokuuta 2024 käyttöön mahdollisuus lähettää täytäntöönpanomenettelyihin liittyviä asiakirjoja automaattisen täytäntöönpanojärjestelmän kautta osapuolille, jotka ovat rekisteröityneet yhtenäiseen oikeudelliseen tieto- ja viestintäjärjestelmään (UJICS). Tämän päivityksen jälkeen henkilöt ja oikeushenkilöt, joilla on UJICS:ssä sähköinen kokoushuoneohjelmisto (e-cabinet), saavat täytäntöönpanomenettelyä koskevat asiakirjat (kuten asetukset ja muut viralliset asiakirjat) suoraan sähköiseen kokoushuoneohjelmistoonsa. Automaattisessa täytäntöönpanojärjestelmässä on päivitettyjä asiakirjamalleja monia tavanomaisia menettelytoimia, kuten kansalliselle poliisille lähetettäviä etsintälupia koskevia raportteja, varten. Lisäksi vuonna 2025 toteutettiin useita parannuksia, joiden tarkoituksena oli digitalisoida julkisten ja yksityisten ulosottomiesten tietojen kirjaaminen.

Päivitysten ansiosta varoja voidaan jäljittää helpommin, kun velallisten varoja koskevat tiedot näytetään ja tallennetaan. Järjestelmää tarkistettiin 8. tammikuuta 2024 niin, että ulosottomiesten työ helpottuu velallisten varojen osalta. Päivitysten jälkeen kaikki täytäntöönpanomenettelyn aikana saadut tiedot tallennetaan keskitetysti. Päivitetty järjestelmä lisää ulosottomiesten mahdollisuuksia jäljittää tietoja velallisen varoista, kuten autoista tai asunnoista. Vuonna 2025 käyttöön otettu tiedonvaihto Ukrainan sosiaali-, perhe- ja yhtenäisyysministeriön kanssa parantaa luonnollisia henkilöitä koskevien tietojen saatavuutta. Lisäksi automaattista täytäntöönpanojärjestelmää on päivitetty niin, että se sisältää velallisten pankkitilitietojen keskitetyn näyttämisen, mikä nopeuttaa ja helpottaa velallisten tilejä koskevien tietojen saatavuutta.

Pankkitilien jäädyttämisen helpottamiseksi järjestelmään on vuodesta 2024 lähtien liittynyt yhteensä 30 maksupalveluntarjoajaa, mikä mahdollistaa automaattisen tietojenvaihdon varojen takavarikointimenettelyssä ja edistää velkojen perintää.

Velkojen perinnän helpottamiseksi automaattinen täytäntöönpanojärjestelmä mahdollistaa myös täytäntöönpanoasiakirjojen lähettämisen sähköisessä muodossa. Hallinnollisia sakkoja koskevien päätösten ja lisäaineistojen automaattinen lähettäminen sähköisinä asiakirjoina ulotettiin vuonna 2024 koskemaan uusia toimijoita, erityisesti Kiovan kaupunginvaltuustoa ja Lutskin kaupunginvaltuustoa. Vuodesta 2026 lähtien järjestelmä on mahdollistanut velallisen tuloihin kohdistuvien perintämääräysten toimittamisen velallisen työnantajalle tai työnantajille, mikä on tehostanut velkojen perintää.

Komission arviointi: Toteutettu tyydyttävästi

TAVOITE 3.17

Tavoitteen nimi: Ihmisoikeuksien suojelua koskevan strategian hyväksymistä koskevan presidentin asetuksen hyväksyminen

Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 5. Perusoikeuksien suojelun parantaminen

Rahoituslähde: Laina

Asiayhteys

Täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu tavoitetta 3.17 koskeva vaatimus:

”Ihmisoikeuksien suojelua koskevan strategian hyväksymistä koskevan presidentin asetuksen hyväksyminen Strategiassa keskitytään seuraaviin osa-alueisiin:

— *ihmisoikeudet sotatilajärjestelmän ja Ukrainan sodanjälkeisen elpymisen yhteydessä*

— *henkilöiden oikeudet Venäjän federaation väliaikaisesti miehittämillä Ukrainan alueilla ja etulinjojen läheisyydessä sekä maan sisällä siirtymään joutuneiden henkilöiden oikeudet*

— *sukupuolistuneesta väkivallasta kärsineiden henkilöiden oikeussuoja*

— *lasten oikeudet aseellisissa konflikteissa*

— *heikossa asemassa olevien henkilöiden pääsy palveluihin.”*

Tavoite 3.17 on ainoa vaihe 3 lukuun (Oikeusjärjestelmä ja ihmisoikeudet) sisältyvän uudistuksen 5 toteutuksessa.

Toimitettu näyttö

1) Yhteenvetoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten tavoite on saavutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjen vaatimusten mukaisesti.

2) Jäljennös 12. lokakuuta 2026 annetusta Ukrainan presidentin asetuksesta nro 1038/2026, joka koskee kansalliseen ihmisoikeusstrategiaan liittyviä kysymyksiä.

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja näyttö kattavat kaikki tavoitteen 3.17 osatekijät.

Uudistuksen 5 tavoitteena on parantaa ihmisoikeuksien suojelua, myös Venäjän federaation väliaikaisesti miehittämillä Ukrainan alueilla asuvien henkilöiden oikeuksia, ja parantaa haavoittuvassa asemassa olevien ihmisten mahdollisuuksia saada palveluja. Tätä varten hyväksyttiin 12. lokakuuta 2026 annetulla Ukrainan presidentin asetuksella nro 1038/2026 vuoteen 2035 ulottuva kansallinen ihmisoikeusstrategia kansallista ihmisoikeusstrategiaa koskevista kysymyksistä.

Yleisten säännösten mukaan kansallinen ihmisoikeusstrategia, jäljempänä 'strategia', on ihmisoikeuspolitiikan pitkän aikavälin kehysasiakirja, jossa esitetään strategiset tavoitteet, painopisteet ja periaatteet ihmisoikeuksien ja vapauksien turvaamiseksi ja suojelemiseksi Ukrainassa vuoteen 2035 saakka. Strategialla on tarkoitus täydentää Ukrainan nykyisiä sitoumuksia Euroopan unioniin yhdentymisen yhteydessä. Sen täytäntöönpanoa tuetaan kolmen vuoden välein laadittavilla toimintasuunnitelmilla.

Strategiassa otetaan huomioon sotatilalaista johtuvat ihmisoikeuksien suojelun erityishaasteet, kuten asiakirjojen saatavuuden ja rauhanomaisen kokoontumisvapauden rajoitukset. Siinä tunnustetaan haasteet, jotka ovat erityisen merkityksellisiä Ukrainan sodanjälkeisen elpymisen kannalta, kuten sotaveteraanien pääsy lääketieteellisiin, psykologisiin ja sosiaalisiin kuntoutusohjelmiin sekä maan sisällä siirtymään joutuneiden henkilöiden uudelleenkotouttaminen ja paluu sekä heille tarjottavat palvelut. Siihen sisältyy tavoite parantaa vaalilainsäädäntöä ja varmistaa vaalioikeuksien käyttö sodan jälkeisenä aikana.

Erityistä huomiota kiinnitetään Venäjän federaation tilapäisesti miehittämillä Ukrainan alueilla asuvien henkilöiden, etulinjan lähialueilla asuvien henkilöiden ja maan sisällä siirtymään joutuneiden henkilöiden oikeuksiin. Strategiassa asetetaan tavoitteeksi kehittää ja panna täytäntöön valtion politiikkaa, joka koskee Ukrainan tilapäisesti miehitetyn alueen vapauttamista miehityksestä ja uudelleen integrointia, sekä kehittää ja ottaa käyttöön mekanismeja, joilla palautetaan tilapäisesti miehitetyillä alueilla asuvien henkilöiden oikeudet ja vapaudet. Se sisältää myös sitoumuksen dokumentoida ihmisoikeusloukkauksia Ukrainan tilapäisesti miehitetyllä alueella kansainvälisen oikeudenkäytön, vastuuvelvollisuuden ja uhrien oikeuksien suojelun edistämiseksi.

Strategiassa tunnustetaan sukupuoleen perustuvasta väkivallasta kärsineiden henkilöiden oikeusturvan tarve. Se sisältää tavoitteen Ukrainan lainsäädännön yhdenmukaistamisesta naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemistä koskevien kansainvälisten velvoitteiden ja EU:n säädösten kanssa. Siinä sitoudutaan myös varmistamaan avun saatavuus henkilöille, jotka ovat kärsineet perheväkivallasta ja/tai sukupuoleen perustuvasta väkivallasta tai Venäjän federaation Ukrainaan kohdistamaan aseelliseen hyökkäykseen liittyvästä seksuaalisesta väkivallasta, erityisesti kehittämällä ja seuraamalla väkivallasta selviytyneille tarkoitettujen kansallisen tukijärjestelmän toimintaa eurooppalaisten normien mukaisesti.

Erityistä huomiota kiinnitetään lasten oikeuksiin aseellisissa konflikteissa, mukaan lukien oikeussuojan varmistaminen niiden lasten Ukrainaan paluun ja uudelleenkotouttamisen yhteydessä, jotka on tilapäisesti siirretty (evakuoitu) Ukrainan ulkopuolelle Venäjän federaation aseellisen hyökkäyksen seurauksena. Siinä asetetaan tavoitteeksi varmistaa, että lasten oikeuksien loukkaukset heidän karkottamisensa ja pakkosiirtojensa aikana sekä Venäjän federaation Ukrainaan kohdistaman aseellisen hyökkäyksen seurauksena tapahtuneita karkottamisia ja pakkosiirtoja koskevat tosiseikat dokumentoidaan järjestelmällisesti.

Strategialla pyritään parantamaan haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden, kuten lasten, ikääntyneiden ja vammaisten, palvelujen saatavuutta. Siinä asetetaan konkreettisia tavoitteita, joilla parannetaan näiden ryhmien mahdollisuuksia saada terveydenhuoltopalveluja, asunto, oikeusapua sekä koulutus- ja kulttuuripalveluja.

Komission arviointi: Saavutettu tyydyttävästi

TAVOITE 4.3

Tavoitteen nimi: Korruption torjuntaan erikoistuneen ylimmän tuomioistuimen henkilöstömäärän lisääminen
Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 1. Korruptiontorjuntajärjestelmän institutionaalisten valmiuksien kehittäminen
Rahoituslähde: Ei-takaisinmaksettava tuki
Asiayhteys Täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu tavoitetta 4.3 koskeva vaatimus: *”Korruption torjuntaan erikoistuneen ylimmän tuomioistuimen (HACC) henkilöstömäärää lisätään tuomareiden osalta 60 prosenttia ja muun henkilöstön osalta 40 prosenttia.”* Tavoite 4.3 on viimeinen 4 lukuun (Korruption ja rahanpesun torjunta) sisältyvän uudistuksen 1 kolmesta toteutusvaiheesta. Sitä edelsivät tavoite 4.2, joka koski uuden johtajan nimittämistä kansalliseen korruptiontorjuntavirastoon, ja tavoite 4.1, joka koski korruptiontorjuntaan erikoistuneen syyttäjänviraston henkilöstömäärän lisäämistä.
Toimitettu näyttö 1) Yhteenvetoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten tavoite on saavutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjen vaatimusten mukaisesti. 2) Jäljennös ylimmän tuomarineuvoston 26. syyskuuta 2023 antamasta korruption torjuntaan erikoistuneen ylimmän tuomioistuimen tuomareiden lukumäärän määrittämistä koskevasta päätöksestä nro 930/0/15-23. 3) Jäljennös korruption torjuntaan erikoistuneeseen ylimpään tuomioistuimeen nimitettyjen tuomareiden luettelosta. 4) Jäljennös korruption torjuntaan erikoistuneeseen ylimpään tuomioistuimeen valitun henkilöstön luettelosta. 5) Jäljennös valtion vuoden 2025 talousarviota koskevasta Ukrainan laista ja sen liitteistä. 6) Jäljennös valtion vuoden 2026 talousarviota koskevasta Ukrainan laista ja sen liitteistä. 7) Jäljennös valtion vuoden 2027 talousarviota koskevan Ukrainan lain liiteluonnoksista.

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat tavoitteen 4.3 osatekijät.

Korruption ja rahanpesun torjuntaa koskevaan 4 lukuun sisältyvän uudistuksen 1 tavoitteena on parantaa korruptiontorjunnan yleisiä valmiuksia korruption ehkäisemiseksi, myös yhteiskunnan ylimmillä tasoilla, aktiivisen ja tehokkaan tutkinnan avulla. Tarkoituksena on helpottaa korruption torjuntaan erikoistuneen ylimmän tuomioistuimen toimintavalmiuteen saattamista lisäämällä tuomareiden määrää 60 prosentilla ja henkilöstön määrää 40 prosentilla. Nimellisen lisäyksen laskennassa käytettiin lähtökohtana 38:aa tuomaria ja 270:tä avustavaa toimihenkilöä, jolloin tuloksena oli 22 tuomarin ja 108 avustavan toimihenkilön lisäys.

Korkea oikeusneuvosto ja tuomareiden pätevyyttä Ukrainassa tarkasteleva korkean tason komitea ovat oikeuslaitoksen itsehallintoelimiä, jotka valitsevat tuomarit, mukaan lukien korruption torjuntaan erikoistuneen ylimmän tuomioistuimen tuomarit. Tuomareiden pätevyyttä Ukrainassa tarkastelevaa korkean tason komiteaa tukee väliaikainen apuelin ”Public Council of International Experts”, jäljempänä ’PCIE’. Se koostuu kansainvälisistä oikeudellisista asiantuntijoista, jotka avustavat tuomareiden pätevyyttä Ukrainassa tarkastelevaa korkean tason komiteaa sen arvioimisessa, täyttävätkö ehdokkaat lahjomattomuutta ja pätevyyttä koskevat vaatimukset. Tuomareiden pätevyyttä Ukrainassa tarkasteleva korkean tason komitea julkistaa ja järjestää kilpailuja ja valitsee niissä menestyneet ehdokkaat PCIE:n tuella. Korkea oikeusneuvosto tarkastelee tuomareiden pätevyyttä Ukrainassa tarkastelevan korkean tason komitean suosituksia ja esittää niiden perusteella ehdokkaat presidentille nimitettäväksi. Presidentti nimittää korkean oikeusneuvoston esittämät tuomarit virallisesti. Perustuslain mukaan presidentti nimittää korruption torjuntaan erikoistuneen ylimmän tuomioistuimen tuomarit korkean oikeusneuvoston esityksestä.

Korkea oikeusneuvosto hyväksyi 26. syyskuuta 2023 päätöksen nro 930/0/15-23, jossa vahvistetaan, että korruption torjuntaan erikoistuneessa ylimmässä tuomioistuimessa olisi oltava 63 tuomaria, joista 21 on valitusjaoston (toisen oikeusasteen tuomioistuin) tuomareita. Tuomareiden määrän lisäämistä perusteltiin sillä, että korruption torjuntaan erikoistuneessa ylimmässä tuomioistuimessa käsitellään entistä suurempia määriä ja entistä monimutkaisempia rikosoikeudellisia menettelyjä.

Tätä varten tuomareiden pätevyyttä Ukrainassa tarkasteleva korkean tason komitea julkisti 23. marraskuuta 2023 kilpailun 25 avoimesta korruption torjuntaan erikoistuneen ylimmän tuomioistuimen tuomarin virasta, joista 15 oli ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen avointa virkaa ja kymmenen toisen oikeusasteen tuomioistuimen avointa virkaa. Tuomareiden pätevyyttä Ukrainassa tarkasteleva korkean tason komitea ilmoitti kuitenkin 31. maaliskuuta 2025, että vain kaksi ehdokasta oli läpäissyt kilpailun kaikki vaiheet, ja suositteli heidän nimittämistään. Korkea oikeusneuvosto suositteli 20. toukokuuta 2025 näiden kahden tuomarin nimittämistä presidentille. Presidentti nimitti 3. toukokuuta 2025 nämä kaksi ehdokasta virallisesti korruption torjuntaan erikoistuneen ylimmän tuomioistuimen tuomareiksi.

Jäljelle jääviin henkilöstötarpeisiin vastaamiseksi tuomareiden pätevyyttä Ukrainassa tarkasteleva korkean tason komitea ilmoitti 3. kesäkuuta 2025 kilpailusta, joka koski ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen 13:a avointa virkaa ja toisen oikeusasteen tuomioistuimen 10:tä avointa virkaa. Samanaikaisesti Ukraina toteutti toimia tuomarien valintaa koskevan sääntelykehyksen parantamiseksi edelleen (ks. jäljempänä).

Koska valintamenettelyssä ei saatu tarvittavaa määrää uusia tuomareita, tavoitteesta 4.3 annettiin kielteinen arvio osana neljättä maksupyyntöä 30. kesäkuuta 2025. Komissio ilmoitti päätöksestään Ukrainalle 2. heinäkuuta 2025 ja totesi, että Ukrainalla oli alustavasta kielteisestä arviosta ilmoittamisen jälkeen 12 kuukautta aikaa toteuttaa tarvittavat toimenpiteet jäljellä olevan tavoitteen tyydyttävän saavuttamisen varmistamiseksi. Tämän 12 kuukauden määräajan päätyttyä 2. heinäkuuta 2026 komissio kehotti 17. heinäkuuta 2026 Ukrainaa esittämään huomautuksensa kahden kuukauden kuluessa.

Tuomareiden pätevyyttä Ukrainassa tarkasteleva korkean tason komitea suositteli 3. kesäkuuta 2025 ilmoitetun kilpailun perusteella yhteensä 17 tuomarin nimittämistä 22. kesäkuuta 2026 eli ennen 12 kuukauden jakson päättymistä. Korkea oikeusneuvosto suositteli 2. heinäkuuta ja 13. elokuuta 2026 välisenä aikana presidentille näiden 17 tuomarin nimittämistä. Presidentti nimitti 21. elokuuta 2026 nämä 17 tuomaria, joista 12 oli korruption torjuntaan erikoistuneen ylimmän tuomioistuimen tuomariehdokasta ja viisi korruption torjuntaan erikoistuneen ylimmän tuomioistuimen muutoksenhakujaoston tuomariehdokasta. Lisäksi korruption torjuntaan erikoistuneen ylimmän tuomioistuimen hallintohenkilöstön määrää lisättiin ennen 12 kuukauden jakson päättymistä 7. huhtikuuta 2025 ja 1. heinäkuuta 2026 välisenä aikana 56 tehtävällä ja 7. heinäkuuta 2026 ja 10. syyskuuta 2026 välisenä aikana 56 tehtävällä. Tämä kuvasti sitä, että hallintohenkilöstön rekrytointi oli sidoksissa tuomareiden nimittämiseen, koska sen tehtävänä on tukea tuomareita.

Kaiken kaikkiaan Ukrainan viranomaiset lisäsivät tuomareiden määrää 19:llä, kun tavoite on 22, ja hallintohenkilöstön määrää 112:lla, kun tavoitteen saavuttamiseen tarvitaan 108. Tämä tarkoittaa yhteensä 131 tehtävän lisäystä, kun tavoite on 130. Lisäksi se, että tuomareita nimitettiin vähemmän kuin oli tavoitteena, selittyy sillä, että vain pieni määrä ehdokkaita täyttää vaatimukset, joita ovat muun muassa yleinen oikeudellinen pätevyys, korruption torjuntaan erikoistuminen ja kognitiiviset kyvyt.

Valtion vuoden 2025 talousarviota koskevassa Ukrainan laissa ja valtion vuoden 2026 talousarviota koskevassa Ukrainan laissa on osoitettu rahoitusta korruption torjuntaan erikoistuneen ylimmän tuomioistuimen tuomareiden ja henkilöstön määrän lisäämiseen. Tämä talousarviotuki heijastaa viranomaisten tunnustamaa tarvetta vahvistaa korruption torjuntaan erikoistuneen ylimmän tuomioistuimen institutionaalisia ja toiminnallisia valmiuksia. Vastaavasti odotetaan, että vuoden 2027 talousarviota koskevan Ukrainan lain liiteluonnoksissa vahvistetaan lisärahoituksen myöntäminen korruption torjuntaan erikoistuneen ylimmän tuomioistuimen tuomareiden ja henkilöstön määrän lisäämiseen.

Asiasta vastaavat Ukrainan viranomaiset, mukaan lukien tuomareiden pätevyyttä Ukrainassa tarkasteleva korkean tason komitea, korkea oikeusneuvosto, Ukrainan presidentti ja korruption torjuntaan erikoistunut ylin tuomioistuin, ryhtyivät tarvittaviin toimenpiteisiin tämän tavoitteen saavuttamiseksi, vaikka objektiiviset olosuhteet aiheuttivatkin viivästyksiä. Nämä toimet voidaan ottaa huomioon tätä tavoitetta arvioitaessa ja erityisesti nimitettyjen tuomareiden määrän ja alkuperäisen määrällisen tavoitteen välisen eron perusteluna. Vuoden 2023 kilpailussa havaitun korkean epäonnistumisasteen jälkeen tuomareiden pätevyyttä Ukrainassa tarkasteleva korkean tason komitea käynnisti pian uuden kilpailun jäljellä olevien henkilöstötarpeiden täyttämiseksi. Lisäksi Verhovna Rada hyväksyi 14. toukokuuta 2025 tuomarilaitoksen ja tuomareiden asemasta annettuun Ukrainan lakiin tehtyjä muutoksia koskevan Ukrainan lain, jolla selvennetään kilpailumenettelyjä tuomarin virkaa ja tuomarin tehtävään määräämistä varten. Tarkoituksena oli parantaa tiettyjä tuomareiden kilpailuun perustuvia valintamenettelyjä. Näillä muutoksilla korjattiin suoraan joitakin aiemman kilpailun puutteita, ja ne parantavat tulevia kilpailuja tämän tavoitteen vaatimuksia pidemmälle.

Muutoksiin kuuluu erityisesti joidenkin menettelyn alkuvaiheen testien liian jäykkien kynnysarvojen muuttaminen, yhtenäinen hakemuspolku sekä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle että valistusjaostolle päällekkäisyyksien vähentämiseksi ja menettelyn virtaviivaistaminen kilpailuun kuluvan ajan lyhentämiseksi. Samalla on säilytetty korkeat ammatilliset ja eettiset normit. Myös korruption torjuntaan erikoistunut ylin tuomioistuin itse toteutti vastaavia toimia ja valitsi hallintohenkilöstöä enemmän kuin tämän tavoitteen yhteydessä edellytettiin.

Ukrainan viranomaiset ovat myös toteuttaneet tarvittavat toimenpiteet 2. heinäkuuta 2026 päättyvässä 12 kuukauden määräajassa varmistaakseen tavoitteen täyttämisen. Ennen mainitun määräajan päättymistä tuomareiden pätevyyttä Ukrainassa tarkasteleva korkean tason komitea oli saanut kilpailun päätökseen ja suositellut 22. kesäkuuta 2026 nimitettäväksi 17 tuomaria arvioituaan, täyttivätkö ehdokkaat lahjomattomuutta ja pätevyyttä koskevat vaatimukset. Korruption torjuntaan erikoistunut ylin tuomioistuin oli myös lisännyt 1. heinäkuuta 2026 mennessä hallintohenkilöstön määrää 56 toimella. Nämä toimenpiteet olivat olennaisia toimia, joita Ukrainan viranomaisilta vaadittiin korruption torjuntaan erikoistuneen ylimmän tuomioistuimen tuomareiden ja henkilöstön määrän lisäämiseksi. Korkean oikeusneuvoston myöhemmät päätökset, presidentin nimitykset ja hallintohenkilöstön määrän lisääminen 2. heinäkuuta 2026 jälkeen olivat suoraa seurausta asiaankuuluvan ajanjakson aikana toteutetuista toimenpiteistä ja vahvistivat niiden konkreettiset tulokset.

Ukraina-suunnitelman arvioinnin hyväksymisestä 14 päivänä toukokuuta 2024 annetun neuvoston täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2024/1447 johdanto-osan 10 ja 13 kappaleen sekä Ukrainan tukivälineen perustamisesta 29 päivänä helmikuuta 2024 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/792 johdanto-osan 35 kappaleen mukaisesti tämän tavoitteen saavuttamisen myönteiset tulokset menevät korruption torjuntaan erikoistuneen ylimmän tuomioistuimen tuomareiden ja hallintohenkilöstön valintaa pidemmälle. Tämän tavoitteen saavuttaminen edistääkin merkittävästi oikeusvaltioperiaatteen vahvistamista Ukrainassa ja erityisesti institutionaalisten valmiuksien ja oikeudellisen kehyksen parantamista korruption torjunnassa, koska sillä varmistetaan, että yksi Ukrainan keskeisistä toimielimistä, korruption torjuntaan erikoistunut ylin tuomioistuin, pystyy toimimaan asianmukaisella henkilöstömäärällä ja että tulevia palvelukseenottokilpailuja virtaviivaistetaan.

Ukrainan tarkastelujaksolla toimittaman näytön sekä edellä esitettyjen Ukrainan viranomaisten toteuttamia toimenpiteitä, tämän tavoitteen täyttämisen viivästymiseen johtaneita objektiivisia olosuhteita sekä nimitettyjen tuomareiden määrän ja alkuperäisen määrällisen tavoitteen välistä eroa koskevien näkökohtien sekä Ukrainan tukivälineen oikeusvaltioperiaatetta koskevien tavoitteiden perusteella komissio päättelee, että Ukrainan viranomaisten toteuttamilla toimenpiteillä on varmistettu tavoitteen tyydyttävä saavuttaminen.

Komission arviointi: Saavutettu tyydyttävästi

TAVOITE 4.8

Tavoitteen nimi: Seuraavan kansallisen riskinarvioinnin toteuttaminen

Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 3. Rahanpesun vastaiset toimenpiteet

Rahoituslähde: Laina

Asiayhteys

Täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu tavoitetta 4.8 koskeva vaatimus:

"Valmistellaan ja toteutetaan seuraava kansallinen rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskinarviointi. Arvioinnissa käytetään Ukrainan kansallisen arvioinnin ajantasaista menetelmää."

Tavoite 4.8 on ensimmäinen 4 lukuun (Korruption ja rahanpesun torjunta) sisältyvän uudistuksen 3 seitsemästä toteutusvaiheesta. Sitä seuraavat tavoite 4.9, joka koskee rahanpesun torjuntajärjestelmää vahvistavan lainsäädännön voimaantuloa kuusi kuukautta sen virallisessa lehdessä julkaisemisen jälkeen myös sitä varten, että Ukraina voi hakea liittymistä yhtenäisen euromaksualueen (SEPA) järjestelmien maantieteelliseen soveltamisalaan, tavoite 4.16, joka koskee varainsiirtojen ja tiettyjen kryptovarojen siirtojen mukana toimitettavia tietoja koskevien lainsäädäntömuutosten voimaantuloa, ja tavoite 4.18, joka koskee sellaisten muutosten voimaantuloa, joiden tarkoituksena on säätää rikosoikeudellisesta vastuusta maksukorteilla tai muilla maksuvälineillä kolmansien osapuolten hyväksi toteutetuista laittomista toimista (kaikki tavoitteet on saavutettava vuoden 2026 kolmanteen neljännekseen mennessä).

Toimitettu näyttö

1) Yhteenvetoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten tavoite on saavutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjen vaatimusten mukaisesti.

2) Jäljennös rikoshyödyn laillistamisen (rahanpesun), terrorismin rahoituksen ja joukkotuhoaseiden leviämisen rahoituksen ehkäisemistä ja torjuntaa käsittelevän neuvoston 31. elokuuta 2026 päivätystä pöytäkirjasta nro 2, joka koskee vuoden 2025 kansallista riskinarviointiraporttia rahanpesusta, terrorismin rahoituksesta ja joukkotuhoaseiden leviämisen rahoittamisesta Ukrainassa.

3) Jäljennös 31. elokuuta 2026 päivätystä rahanpesua, terrorismin rahoitusta ja joukkotuhoaseiden leviämisen rahoittamista Ukrainassa koskevasta vuoden 2025 kansallisesta riskinarviointiraportista.

4) Jäljennös 26. joulukuuta 2024 päivätystä rahanpesua, terrorismin rahoitusta ja joukkotuhoaseiden leviämisen rahoittamista Ukrainassa koskevan kansallisen riskinarviointiraportin laadintamenetelmästä.

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat tavoitteen 4.8 osatekijät.

Korruption ja rahanpesun torjuntaa koskevaan 4 lukuun sisältyvän uudistuksen 3 tavoitteena on edelleen yhdenmukaistaa Ukrainan oikeudellista ympäristöä EU:n säännöstön ja FATF:n suositusten mukaisiksi ja luoda Ukrainaan tehokas rahanpesun torjuntajärjestelmä talousrikollisuuden ehkäisemiseksi nykyistä paremmin ja Ukrainan yleisen liiketoimintaympäristön kohentamiseksi. Tätä varten rikoshyödyn, terrorismin rahoituksen ja joukkotuhoaseiden leviämisen rahoituksen laillistamisen (rahanpesun) ehkäisemistä ja torjuntaa käsittelevä neuvosto hyväksyi 31. elokuuta 2026 rahanpesua, terrorismin rahoitusta ja joukkotuhoaseiden leviämisen rahoittamista Ukrainassa koskevan vuoden 2025 kansallisen riskinarviointiraportin, jäljempänä ’vuoden 2025 kansallinen riskinarviointiraportti’.

Vuoden 2025 kansallinen riskinarviointiraportti laadittiin Ukrainassa toteutettavan rahanpesun, terrorismin rahoituksen ja joukkotuhoaseiden leviämisen rahoituksen kansallisen riskinarvioinnin laadintamenetelmän pohjalta (päivitetty vuonna 2024).

Asiakirjassa esitetään, miten asiaankuuluvilla sektoreilla ja uhka-aloilla riskejä tunnistettiin kattavasti ja jäsennellysti, yhteensä kaikkiaan 30. Näiden riskien jakautuminen eri tasoille niin, että riskeistä seitsemän oli korkealla tasolla, 21 keskitasolla ja kaksi alemmalla tasolla, osoittaa, että toimenpide toteutettiin eriytetyn, riskiperusteisen menetelmän mukaisesti. Tämä erittely viittaa siihen, että menetelmä oli riittävän yksityiskohtainen, jotta merkittävimmät uhat voidaan erottaa niistä uhkista, jotka merkityksellisyydestään huolimatta näyttävät olevan suhteellisesti helpommin hallittavissa, mikä tarjoaa uskottavan perustan priorisoinnille ja kohdennettujen lieventävien toimenpiteiden suunnittelulle.

Vaikka tietojen keruussa ja tulkinnassa on joitakin menetelmällisiä puutteita ja eri riskitekijöiden analyysin syvyys on epäyhtenäinen, vuoden 2025 kansallisen riskinarviointiraportin perusteella arviointi vaikuttaa menetelmällisesti luotettavalta ja sen avulla voidaan tukea tehokasta politiikkaa ja valvontaa sekä operatiivisia jatkotoimia. Riskien tunnistaminen ja luokittelu muodostavat perustan painopisteiden asettamiselle, resurssien kohdentamiselle ja ennaltaehkäisevien toimenpiteiden vahvistamiselle kaikkein huolestuttavimmilla aloilla, samalla kun varmistetaan, että keskitason ja alemman tason riskeihin kiinnitetään jatkuvasti huomiota. Arviointi kokonaisuudessaan kuvastaa hyvin kehittynyttä ymmärrystä riskiympäristöstä ja tarjoaa vankan perustan oikeasuhteisille, kohdennetuille ja näyttöön perustuville toimille.

Komission arviointi: Saavutettu tyydyttävästi

TAVOITE 4.20

Tavoitteen nimi: Ihmiskaupan torjuntaa koskevan, vuoteen 2030 ulottuvan valtiollisen ohjelman hyväksyminen

Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 4. Ihmiskaupan torjunta

Rahoituslähde: Laina

Asiayhteys

Täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu tavoitetta 4.20 koskeva vaatimus:

”Ihmiskaupan torjuntaa koskevan vuoteen 2030 ulottuvan valtiollisen ohjelman laatiminen ja hyväksyminen 5 päivänä huhtikuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/36/EU, sellaisena kuin se on muutettuna 13 päivänä kesäkuuta 2024 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä (EU) 2024/1712, periaatteiden mukaisesti ihmiskaupan torjuntaa koskevan EU:n strategian ja ihmiskaupan vastaisen toiminnan Euroopan neuvoston asiantuntijaryhmän (GRETA) suositusten mukaisesti.”

Tavoite 4.20 on ainoa vaihe 4 lukuun (Korruption ja rahanpesun torjunta) sisältyvän uudistuksen 4 toteutuksessa.

Toimitettu näyttö

1) Yhteenvetoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten tavoite on saavutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjen vaatimusten mukaisesti.

2) Jäljennös 23. syyskuuta 2026 ilmestyneestä Ukrainan virallisesta lehdestä nro 199, jossa ohjelma julkaistiin.

3) Jäljennös ministerikabinetin 3. syyskuuta 2026 antamasta määräyksestä nro 875-r, jolla hyväksyttiin ihmiskaupan torjuntaa koskeva vuoteen 2030 ulottuva valtion sosiaalialan tavoiteohjelma.

4) Jäljennös 3. syyskuuta 2026 annetun määräyksen nro 875-r liitteenä olevasta ihmiskaupan torjuntaa koskevasta vuoteen 2030 ulottuvasta valtion sosiaalialan tavoiteohjelmasta.

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki tavoitteen 4.20 osatekijät.

Korruption ja rahanpesun torjuntaa käsittelevään 4 lukuun sisältyvän uudistuksen 4 tavoitteena on varmistaa strateginen lähestymistapa ihmiskaupan torjuntaan, parantaa organisaatioympäristöjä ja vahvistaa Ukrainan valmiuksia tällä alalla EU:n periaatteiden mukaisesti. Ministerikabinetti hyväksyi tätä varten 3. syyskuuta 2026 määräyksen nro 875-r, jolla hyväksyttiin ihmiskaupan torjuntaa koskeva vuoteen 2030 ulottuva valtion sosiaalialan tavoiteohjelma, jäljempänä 'ohjelma'. Ohjelma on hyväksytyn määräyksen nro 875-r liitteenä.

Ohjelmassa vahvistetaan kattava poliittinen kehys ihmiskaupan torjumiseksi Ukrainassa vuoteen 2030 ulottuvalla ajanjaksolla. Se kattaa tärkeimmät toiminta-alat, kuten ennaltaehkäisyn, uhrien suojelun ja auttamisen, rikoksentekijöiden tutkinnan ja syytteeseenpanon sekä toimielinten välisen koordinoinnin yhtenäisen ja johdonmukaisen strategisen kehyksen puitteissa. Toimintatapa on laajalti kansainvälisten standardien ja EU:n säännöstön mukainen, kuten tavoitteen kuvauksessa edellytetään.

Ohjelmassa kiinnitetään erityistä huomiota haavoittuvassa asemassa oleviin henkilöihin, kuten lapsiin, maan sisällä siirtymään joutuneisiin henkilöihin, pakolaisiin, vammaisiin henkilöihin ja henkilöihin, joihin Venäjän federaation Ukrainaan kohdistaman aseellisen hyökkäyksen seuraukset vaikuttavat. Siinä viitataan traumatietoiseen tukeen, syrjimättömyyteen, avun saantiin ja toissijaisen uhriksi joutumisen ehkäisemiseen, mikä ilmentää oikeuksiin perustuvaa ja uhrikeskeistä toimintatapaa.

Ohjelmassa on myös useita toiminnallisia osia. Siinä vahvistetaan tehtävät, indikaattorit, täytäntöönpanoaikataulut kaudelle 2026–2030, vastuuviranomaiset ja odotetut tulokset, mukaan lukien toimet, jotka liittyvät yleisen tietoisuuden lisäämiseen, uhrien tunnistamiseen ja auttamiseen, rikosten tutkintaan ja institutionaalisten valmiuksien kehittämiseen. Lisäksi siinä viitataan digitaalisten välineiden käyttöön, ammatilliseen koulutukseen, rajat ylittävään yhteistyöhön ja lainsäädännön lähentämiseen.

Kaiken kaikkiaan ohjelma muodostaa jäsennellyn perustan ihmiskaupan alalla toteutettaville politiikkatoimille ja osoittaa, että viranomaiset aikovat käsitellä asiaa koordinoidusti ja kokonaisvaltaisesti ohjelman kattamalla ajanjaksolla.

Komission arviointi: Saavutettu tyydyttävästi

TAVOITE 5.3

Tavoitteen nimi: Valtion omistajuuden asteittaiseen vähentämiseen pankkialalla tähtäävän strategian hyväksyminen

Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 2. Valtion omistajuuden asteittaiseen vähentämiseen pankkialalla tähtäävän strategian hyväksyminen

Rahoituslähde: Laina

Asiayhteys

Täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu tavoitetta 5.3 koskeva vaatimus:

”Hyväksytään valtionpankkien uudistusstrategian hyväksymistä koskeva hallituksen päätöslauselma tai muu hallituksen säädös, joka koskee valtion omistajuuden asteittaista vähentämistä pankkialalla. Strategiassa keskitytään seuraaviin osa-alueisiin:

— *rahoitusjärjestelmän terveys ja vakaus*

— *järjestämättömien lainojen hallinnointi*

— *finanssiriskien lieventäminen*

— *pankkien hallintotavan ja toiminnan tehokkuuden parantaminen*

— *pankkien arvon nostaminen, pitkän aikavälin elinkelpoisuus ja yksityistämiseen tähtäävät toimet (tarvittaessa).”*

Tavoite 5.3 on toinen lukuun 5 (Rahoitusmarkkinat) sisältyvän uudistuksen 2 kahdesta vaiheesta. Sitä edelsi tavoite 5.2, joka koski valtionpankkien myyntiä koskevan päivitetyn lainsäädännön voimaantuloa.

Toimitettu näyttö

1) Yhteenvetoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten tavoite on saavutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjen vaatimusten mukaisesti.

2) Jäljennös julkisen sektorin pankkien tärkeimmistä (strategisista) toiminta-aloista.

3) Jäljennös Ukrainan ministerikabinetin 30. kesäkuuta 2026 antamasta määräyksestä julkisen sektorin pankkien tärkeimpien (strategisten) toiminta-alojen hyväksymisestä.

4) Jäljennös 15. heinäkuuta 2026 ilmestyneestä Ukrainan virallisesta lehdestä nro 147, jossa strategia julkaistiin.

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki tavoitteen 5.3 osatekijät.

Uudistuksen 2 tavoitteena on vahvistaa periaatteet valtionpankkien myynnille ja strategia valtion omistajuuden asteittaiseksi vähentämiseksi pankkialalla.

Strategiassa keskitytään pankkien kannattavuuden parantamiseen, järjestämättömien saamisten hallintaan, julkisen talouden riskien minimointiin, ohjaus- ja hallintojärjestelmän parantamiseen ja valtion osuuden asteittaiseen pienentämiseen pankkisektorilla. Strategisiin tavoitteisiin kuuluu valtionpankkien tuen varmistaminen talouden ensisijaisille osa-alueille, kuten kriittiselle infrastruktuurille, puolustusteollisuudelle, energia-alan häiriönsietokyvylle ja etulinjan alueiden kehittämiselle, sekä osallistuminen valtion ohjelmiin osana pankkien liiketoimintamalleja. Valtionpankkien on tarkoitus laatia tai päivittää omat strategiansa vuoden 2026 loppuun mennessä sekä varmistaa valvontaelinten asianmukainen toiminta ja arvioida niiden toimintaa vuosittain. Erityistä huomiota kiinnitetään järjestämättömien saamisten osuuden pienentämiseen enintään 15 prosenttiin muun muassa myymällä ydinliiketoimintaan kuulumattomia omaisuuseriä ja käsittelemällä suurimpia järjestämättömiä lainoja. Strategiassa pyritään myös valtion osuuden asteittaiseen pienentämiseen myymällä tiettyjen pankkien omistusosuuksia strategisille sijoittajille niin, että samanaikaisesti otetaan huomioon sotatilalaki ja markkinaolosuhteet.

Komission arviointi: Saavutettu tyydyttävästi

TAVOITE 5.5

Tavoitteen nimi: Järjestämättömien lainojen selvittämisen parantamista koskevien säädösten voimaantulo

Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 3. Järjestämättömien lainojen selvittämisen parantaminen

Rahoituslähde: Ei-takaisinmaksettava tuki

Asiayhteys

Täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu tavoitetta 5.5 koskeva vaatimus:

”Säädökset, joilla pannaan täytäntöön järjestämättömien lainojen selvittämisjärjestelmää parantavan strategian suositukset, tulevat voimaan. Näillä säädöksillä pyritään erityisesti

— *parantamaan järjestämättömien lainojen määritelmää ja panemaan täytäntöön ennaltaehkäisevää uudelleenjärjestelyä koskevat vaatimukset EU:n säännöstön periaatteiden mukaisesti*

— *ottamaan uudelleen käyttöön vaatimus, jonka mukaan pankkien on päivitettävä ja toimitettava järjestämättömien lainojen käsittelyä koskevat suunnitelmat ja strategiat*

— *parantamaan menettelyä, jolla valitaan konkurssipesän hoitaja ja valvotaan sen toimintaa sekä järjestetään huutokauppoja konkurssivelallisen omaisuuden myymiseksi*

— *parantamaan yksityishenkilöiden sekä mikro- ja pienyritysten konkurssi- ja uudelleenjärjestelymenettelyjä ja niiden saatavuutta*

— *ottamaan käyttöön Ukrainan konkurssimenettelyjä koskevassa laissa suojatoimia, joilla estetään osallistujien petolliset toimet ja rajoitetaan velallisen lähipiiriin kuuluvien osapuolten vaikutusta konkurssimenettelyihin*

— *parantamaan velkojen perintää ja velkajärjestelyjä koskevaa lainsäädäntöä*

— *ottamaan Ukrainassa käyttöön sääntelyolosuhteet, jotka suosivat järjestämättömien lainojen markkinoiden kehittämistä ja toimintaa, ja houkuttelemaan ulkomaisia investointeja näille markkinoille.”*

Tavoite 5.5 on toinen 5 lukuun (Rahoitusmarkkinat) sisältyvän uudistuksen 3 kahdesta vaiheesta.

Toimitettu näyttö

1) Yhteenvetoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten tavoite on saavutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjen vaatimusten mukaisesti.

2) Jäljennös 7. huhtikuuta 2026 annetusta Ukrainan laista nro 4833-IX tiettyjen Ukrainan säädösten muuttamisesta tuomioistuinratkaisujen ja muiden elinten päätösten täytäntöönpanomenettelyn parantamisen ja täytäntöönpanomenettelyn tiettyjen vaiheiden digitalisoinnin osalta.

3) Jäljennös 19. syyskuuta 2024 annetusta Ukrainan laista nro 3985-IX Ukrainan konkurssimenettelyjä koskevan lain ja tiettyjen muiden Ukrainan säädösten muuttamisesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/1023 täytäntöönpanon ja ennaltaehkäisevien uudelleenjärjestelymenettelyjen käyttöönoton osalta.

4) Jäljennös Ukrainan ministerikabinetin 3. joulukuuta 2025 antamasta päätöslauselmasta nro 1566 konkurssiasioissa (insolvenssi) velallisten omaisuuden myyntiä varten pidettävien huutokauppojen järjestämistä ja toimittamista koskevan menettelyn muuttamisesta.

5) Jäljennös 29. huhtikuuta 2026 annetusta Ukrainan laista nro 4863-IX Ukrainan siviililain muuttamisesta factoring-alan suhteiden sääntelyn osalta.

6) Jäljennös Ukrainan keskuspankin 7. helmikuuta 2025 antamasta johtokunnan päätöksestä nro 12 Ukrainan pankkien ongelmasaamisten hallintaprosessin järjestämistä koskevien määräysten muutosten hyväksymisestä.

7) Jäljennös Ukrainan keskuspankin 30. kesäkuuta 2016 antamasta johtokunnan päätöksestä nro 351 Ukrainan pankkien aktiivisten pankkitoimien luottoriskin suuruuden määrittämistä koskevien määräysten hyväksymisestä.

8) Jäljennös 3. kesäkuuta 2025 annetusta factoring-rahoitusta koskevasta Ukrainan laista nro 4466-IX.

9) Jäljennös 23. helmikuuta 2023 annetusta Ukrainan laista nro 2923-IX vihollisuuksien seurauksena tapahtuneen tiettyihin luokkiin kuuluvien kiinteistöjen vahingoittumisen ja tuhoutumisen korvaamisesta.

10) Jäljennös 27. maaliskuuta 2025 annetusta Ukrainan laista nro 4340-IX Ukrainan siviililain loppu- ja siirtymäsäännösten muuttamisesta sotatilalain aikaisen luotonannon ja rahoitusleasingin erityispiirteiden osalta.

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki tavoitteen 5.5 osatekijät.

Uudistuksen 3 tavoitteena on parantaa järjestämättömien lainojen selvittämistä. Ukrainan viranomaiset ovat saattaneet voimaan säädökset, joilla pannaan täytäntöön järjestämättömien lainojen selvittämisstrategian suositukset järjestämättömien lainojen selvittämisjärjestelmän parantamiseksi jäljempänä kuvatulla tavalla.

Järjestämättömien lainojen määritelmää on parannettu EU:n säännöstön periaatteiden mukaisesti muuttamalla Ukrainan keskuspankin sääntelykehystä. Erityisesti Ukrainan keskuspankin 7. helmikuuta 2025 antamalla päätöksellä nro 12 muutettiin määräystä ongelmasaamisten hallintaprosessin järjestämisestä Ukrainan pankeissa, ja sovellettava luottoriskikehys puolestaan perustuu vaatimuksiin, jotka on vahvistettu Ukrainan keskuspankin 30. kesäkuuta 2016 antamassa päätöksessä nro 351. Järjestämättömien saamisten luokkaa on laajennettu siten, että se kattaa saamiset, jotka eivät ole maksukyvyttömyystilassa mutta joiden arvo on alentunut kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS-standardit) mukaisesti, mukaan lukien saamiset, joiden arvo oli alentunut alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä (ostetut tai alun perin myönnetyt luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneet saamiset – POCI). Vaatimuksia, joiden perusteella saamisia ei enää luokitella järjestämättömiksi, on selkeytetty. Tarkemmin sanottuna järjestämättömien saamisten seurantajaksoa ennen niiden tilan muuttamista on pidennetty, ja saamisten laadunvalvontaa koskevia vaatimuksia on tiukennettu. Tämän säännöksen käyttöönotto vahvistaa järjestämättömien saamisten seurantaa ja selvittämistä koskevaa kehystä.

Vaatimus, jonka mukaan pankkien on päivitettävä ja toimitettava järjestämättömien lainojen käsittelyä koskevat suunnitelmat ja strategiat ja annettava suosituksia analyysinsä tulosten perusteella, on palautettu muuttamalla Ukrainan keskuspankin määräystä ongelmasaamisten hallintaprosessin järjestämisestä Ukrainan pankeissa, joka on hyväksytty Ukrainan keskuspankin 18. heinäkuuta 2019 antamalla päätöksellä nro 97. Asiaa koskevat muutokset hyväksyttiin Ukrainan keskuspankin 7. helmikuuta 2025 antamalla päätöksellä nro 12, ja ne tulivat voimaan 1. tammikuuta 2026. Muutetun määräyksen mukaan pankkien on päivitettävä järjestämättömiä lainoja koskevat strategiansa ja niiden myyntiä koskevat suunnitelmansa ja päivitettävä ne sen jälkeen vuosittain.

Lailla nro 3985-IX tehtiin asiaa koskevat muutokset Ukrainan konkurssimenettelyjä koskevaan lakiin, mukaan lukien ennaltaehkäisevän uudelleenjärjestelyn puitteet ja niihin liittyvät konkurssimenettelyn uudistukset. Muutokset näkyvät artikloissa, jotka koskevat konkurssipesän hoitajalle asetettavia vaatimuksia, konkurssipesän hoitajan oikeuksia ja velvollisuuksia, konkurssipesän hoitajien toiminnan valvontaa, kurinpitorangaistuksia, konkurssipesän hoitajan nimittämistä ja erottamista sekä konkurssipesän hoitajan toiminnan harjoittamista koskevan oikeuden tilapäistä keskeyttämistä. Näillä muutoksilla vahvistetaan konkurssipesän hoitajan vastuuta tehtäviensä hoitamisesta, asetetaan konkurssipesän hoitajille lisävaatimuksia sekä säännellään heidän oikeuksiaan ja rikkomustapauksissa toteutettavia täytäntöönpanotoimenpiteitä. Sähköisen huutokaupan yksityiskohtaiset menettelyt yhdenmukaistettiin myöhemmin muutetun lain kanssa 3. joulukuuta 2025 annetulla Ukrainan ministerikabinetin päätöslauselmalla nro 1566, joka tuli voimaan 10. joulukuuta 2025.

Järjestämättömiä lainoja koskevassa strategiassa yksilöidyt toimenpiteet, jotka koskevat menettelyn parantamista sekä yksityishenkilöiden, mikroyritysten ja pienten yritysten mahdollisuuksia käyttää konkurssi- ja uudelleenjärjestelymenettelyjä, pantiin täytäntöön 19. syyskuuta 2024 annetulla lailla nro 3985-IX sekä sähköisen huutokaupan puitteisiin sen jälkeen tehdyillä täytäntöönpanomuutoksilla, jotka otettiin käyttöön Ukrainan ministerikabinetin 3. joulukuuta 2025 antamalla päätöslauselmalla nro 1566. Näillä muutoksilla otetaan käyttöön aiempaa joustavammat ja ennakoitavammat säännöt, jotka koskevat omaisuuden myyntiä konkurssimenettelyssä.

Niillä selkeytetään huutokauppojen toteuttamista ja tulosta, mukaan lukien takuumaksujen käsittely, voittaneen tarjoajan velvoitteet ja menettely, jota noudatetaan, jos voittaja kieltäytyy saattamasta ostoa päätökseen. Tällaisissa tapauksissa sähköinen kaupankäyntijärjestelmä yksilöi automaattisesti seuraavaksi korkeimman hinnan tarjonneen tarjoajan, ja epäonnistuneisiin huutokauppoihin sovelletaan määriteltyä menettelyä niiden tuloksen määrittämiseksi. Muutoksissa säädetään myös, että konkurssivelallisen omaisuuteen kohdistuvat takavarikot tai muut rajoitukset eivät estä huutokauppaa eivätkä myynnin päätökseen saattamista, jos ne on asianmukaisesti ilmoitettu huutokauppailmoituksessa.

Lisäksi Ukrainan ministerikabinetin 2. lokakuuta 2019 antama päätöslauselma nro 865 velallisten omaisuuden myyntiin konkurssimenettelyssä käytettävän sähköisen kaupankäyntijärjestelmän toimintaa koskevista kysymyksistä on saatettu päivitetyn Ukrainan konkurssimenettelyjä koskevan lain mukaiseksi. Nämä muutokset tehtiin Ukrainan ministerikabinetin 3. joulukuuta 2025 antamalla päätöslauselmalla nro 1566. Tarkemmin sanottuna niillä saatettiin Ukrainan ministerikabinetin päätöslauselman nro 865 mukainen sähköinen huutokauppamenettely Ukrainan päivitetyn konkurssimenettelyjä koskevan lain mukaiseksi laajentamalla sen soveltaminen ennaltaehkäisevän uudelleenjärjestelyn menettelyihin ja ottamalla käyttöön vastaava ennaltaehkäisevän uudelleenjärjestelyn hallinnoijan tehtävä. Säännöt, jotka koskevat takuumaksuja, voittajan ostosta kieltäytymisen seurauksia ja voittajan aseman siirtämistä seuraavaksi korkeimman hinnan tarjonneelle osallistujalle, yhdenmukaistettiin lain tarkistettujen säännösten kanssa, mukaan lukien huutokaupan uuden tulospöytäkirjan automaattinen laatiminen. Muutoksilla päivitettiin myös menettelyvaatimuksia, jotka koskevat huutokauppailmoituksia, osallistumishakemuksia, huutokaupan tulospöytäkirjojen allekirjoittamista ja julkaisemista sekä takavarikoidun tai rasitetun omaisuuden myyntiä.

Lisäksi Ukrainan konkurssimenettelyjä koskevassa laissa on otettu käyttöön suojatoimia, joilla estetään osallistujien petolliset toimet ja rajoitetaan velallisen lähipiiriin kuuluvien osapuolten vaikutusta konkurssimenettelyihin. Tämä toteutettiin muuttamalla Ukrainan konkurssimenettelyjä koskevan lain 45 ja 47 §:ää 19. syyskuuta 2024 annetulla lailla nro 3985-IX. Näillä muutoksilla vahvistetaan suojatoimia konkurssimenettelyjen eturistiriitojen varalta edellyttämällä, että velkojat ilmoittavat velalliseen kohdistuvia vaatimuksia esittäessään mahdollisen intressinsä velalliseen tai suhteensa tähän. Lisäksi laissa säädetään, että velkojilla, joilla on intressi velallisen omaisuuteen, ei ole päättävää ääntä velkojainkokouksissa eikä velkojatoimikunnan kokouksissa, mikä rajoittaa niiden vaikutusta menettelyssä tehtäviin päätöksiin.

Myös velkojen perintää ja velkajärjestelyjä koskevaa lainsäädäntöä on parannettu. Ukrainan laki nro 2923-IX tiettyihin luokkiin kuuluvien kiinteistöjen vihollisuuksista johtuvan vahingoittumisen ja tuhoutumisen korvaamisesta, joka annettiin 23. helmikuuta 2023 ja tuli voimaan 22. toukokuuta 2023, luo puitteet tiettyjen vahingoittuneiden tai tuhoutuneiden kiinteistöjen korvaamiselle ja tukee siten sodan vahingoittamien vakuuksien ja niihin liittyvien velkavastuiden järjestelyä. Ukrainan laki nro 4340-IX Ukrainan siviililain loppu- ja siirtymäsäännösten muuttamisesta sotatilan aikaisen luotonannon ja rahoitusleasingin erityispiirteiden osalta, joka annettiin 27. maaliskuuta 2025 ja tuli voimaan 10. elokuuta 2025, luo tilapäisen maksujen keskeyttämismekanismin sellaisia edellytykset täyttäviä lainanottajia varten, jotka ovat kärsineet Venäjän Ukrainaa vastaan käymästä hyökkäyssodasta, mukaan lukien tietyt yritykset, joiden omaisuuteen ja toimintaan sota on vaikuttanut. Ukrainan laki nro 4833-IX tiettyjen Ukrainan säädösten muuttamisesta tuomioistuinratkaisujen ja muiden elinten päätösten täytäntöönpanomenettelyn parantamiseksi ja täytäntöönpanomenettelyn tiettyjen vaiheiden digitalisoimiseksi hyväksyttiin Verhovna Radassa 7. huhtikuuta 2026, ja tietyt sen säännökset tulivat voimaan jo aiemmin, 24. huhtikuuta 2026 ja 23. toukokuuta 2026. Laki tulee kokonaisuudessaan voimaan 23. lokakuuta 2026.

Nämä toimenpiteet vahvistavat yhdessä velkajärjestelyjen ja velkojen perinnän kehystä, sillä niillä korjataan seurauksia, jotka aiheutuvat sodan seurauksena tapahtuneesta tuotannollisen omaisuuden tuhoutumisesta ja menetyksestä, ja annetaan samalla selkeämmät säännöt lainanottajille ja velkojille, joihin tällaiset olosuhteet vaikuttavat. Kokonaisuutena tarkasteltuina toimenpiteet kattavat järjestämättömiä lainoja koskevassa strategiassa yksilöidyt velkojen perinnän ja velkajärjestelyjen osatekijät.

Lisäksi otettiin käyttöön sääntelyolosuhteet, jotka suosivat järjestämättömien lainojen markkinoiden kehittämistä ja toimintaa. Tämä toteutettiin factoringia koskevalla 3. kesäkuuta 2025 annetulla Ukrainan lailla nro 4466-IX, joka tuli voimaan 30. heinäkuuta 2025 ja jonka soveltaminen alkoi 30. heinäkuuta 2026 sen jälkeen, kun 29. huhtikuuta 2026 annettu Ukrainan laki nro 4863 Ukrainan siviililain factoring-liiketoiminnan suhteita koskevien säännösten muuttamisesta oli tullut voimaan. Ensimmäisellä lailla luodaan factoring-rahoitukselle uusi oikeudellinen kehys ja selkeytetään rahamääräisten saatavien siirtoa ja täytäntöönpanoa koskevaa oikeudellista kehystä, ja sen sisältämillä pankki- ja kulutusluottolainsäädännön muutoksilla vahvistetaan säännöt, jotka koskevat tiettyjen lainasaamisten siirtämistä edellytykset täyttäville uusille velkojille. Toisella lailla saatetaan asiaankuuluvat siviililain säännökset vastaamaan tätä uutta kehystä, mikä lisää oikeudellista selkeyttä ja ennustettavuutta markkinatoimijoiden kannalta. Näillä toimenpiteillä pyritään helpottamaan factoring-markkinoiden kehittämistä ja toimintaa ja luomaan markkinatoimijoille selkeämpi oikeudellinen kehys.

Tämä tavoite otettiin Ukraina-suunnitelman tavoitteiden osittaista saavuttamista koskevan arviointimenetelmän mukaisesti huomioon lieventävänä tekijänä Ukrainan tukivälineeseen kuuluvan Ukraina-suunnitelman mukaisen kahdeksannen erän osittaista maksamista koskevien edellytysten tyydyttävän täyttymisen vahvistamisesta 24 päivänä syyskuuta 2026 annetussa neuvoston täytäntöönpanopäätöksessä (EU) 2026/2230 ainoastaan kyseisen päätöksen soveltamista varten. Tämän tavoitteen arviointi ei ole muuttunut kyseisen päätöksen hyväksymisen jälkeen.

Komission arviointi: Saavutettu tyydyttävästi

TAVOITE 6.7

Tavoitteen nimi: Julkisen palvelun velvoitteisiin liittyvän toiminnan ja muun kuin julkisen palvelun velvoitteisiin liittyvän toiminnan eriyttämistä koskevan lainsäädännön voimaantulo

Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 3. Julkisen palvelun velvoitteisiin liittyvän toiminnan ja muun kuin julkisen palvelun velvoitteisiin liittyvän toiminnan kirjanpidon eriyttäminen

Rahoituslähde: Laina

Asiayhteys

Täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu tavoitetta 6.7 koskeva vaatimus:

”Kohdassa 6.6 tarkoitetussa etenemissuunnitelmassa yksilöity, Euroopan komission direktiiviä 2006/111/EY vastaava lainsäädäntö tulee voimaan sen varmistamiseksi, että kaikissa sellaisissa ministerikabinetin protokollapäätöksellä hyväksytyissä tärkeimmissä valtionyhtiöissä, joilla on julkisen palvelun velvoitteita, määritellään ja toteutetaan julkisen palvelun velvoitteisiin liittyvän toiminnan ja muun kuin julkisen palvelun velvoitteisiin liittyvän toiminnan pakollinen rakenteellinen eriyttäminen.”

Tavoite 6.7 on toinen 6 lukuun (Julkisten varojen hoito) sisältyvän uudistuksen 3 kolmesta toteutusvaiheesta. Sitä edelsi julkisen palvelun velvoitteisiin liittyvän toiminnan ja muun kuin julkisen palvelun velvoitteisiin liittyvän toiminnan erottamista koskevan etenemissuunnitelman hyväksymistä koskeva tavoite 6.6. Sitä seuraavassa tavoitteessa 6.8 (määräaika vuoden 2027 kolmas neljännes) toimitetaan tarkastuskertomus, jossa vahvistetaan julkisen palvelun velvoitteisiin liittyvän toiminnan ja muun kuin julkisen palvelun velvoitteisiin liittyvän toiminnan eriyttäminen.

Toimitettu näyttö

1) Yhteenvetoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten tavoite on saavutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjen vaatimusten mukaisesti.

2) Jäljennös 2. syyskuuta 2026 annetusta Ukrainan laista nro 4961-IX tiettyjen Ukrainan teollisuusalueiden toiminnan parantamista koskevien säädösten muuttamisesta.

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki tavoitteen 6.7 osatekijät.

Julkisten varojen hoitoa käsittelevään 6 lukuun sisältyvän uudistuksen 3 tavoitteena on tasapuolistaa toimintaedellytyksiä yksityisen sektorin kanssa sekä lähentää säännöstöä EU:n säännöstöön eriyttämällä julkisen palvelun velvoitteisiin liittyvien toimintojen ja muihin kuin julkisen palvelun velvoitteisiin liittyvien toimintojen tilit.

Tavoite 6.7 on uudistuksen 3 toinen osatekijä, joka perustuu tavoitteeseen 6.6. Siinä pannaan täytäntöön tavoitteessa 6.6 hyväksytyssä ja julkaistussa etenemissuunnitelmassa yksilöityä lainsäädäntöä, jossa määritellään toimet julkisen palvelun velvoitteisiin ja muihin kuin julkisen palvelun velvoitteisiin liittyvien toimintojen pakolliseksi rakenteelliseksi eriyttämiseksi kaikkien julkisen palvelun velvoitteisiin osallistuvien valtionyhtiöiden osalta.

Hyväksytty lainsäädäntö on tullut voimaan, ja se muodostaa oikeusperustan tilien eriyttämiselle kaikissa julkisen palvelun velvoitteisiin osallistuvissa valtionyhtiöissä, mutta siinä kiinnitetään erityistä huomiota niihin yhtiöihin, jotka on yksilöity tärkeimmiksi valtionyhtiöiksi ministerikabinetin protokollapäätöksessä. Näin ollen strategiset valtionyhtiöt muun muassa energia- ja liikennealalla voivat edelleen noudattaa julkisen palvelun tarjontaa koskevia sitoumuksia ja harjoittaa samalla kaupallista toimintaa avoimesti ja tasapuolisin toimintaedellytyksin muiden markkinatoimijoiden kanssa.

Lainsäädännössä määritellään muun muassa julkisen palvelun velvoitteet, erityisoikeudet ja yksinoikeudet ja säädetään asiaankuuluvien rahoitus- ja liiketoimien pakollisesta eriytetystä kirjanpidosta. Siinä edellytetään myös, että julkistetaan taloudelliset suhteet viranomaisiin ja raportoidaan julkisten varojen myöntämisestä ja tosiasiallisesta käytöstä sekä tositteiden säilyttämisestä, mikä vahvistaa rahoituksen avoimuutta ja auttaa estämään julkisen palvelun ja kaupallisen toiminnan välisen ristiintukemisen.

Kyseisessä laissa on erityisesti säännöksiä, joissa

— määritellään käsitteet ’erityisvelvollisuus’, ’yksinoikeudet’ ja ’erityisoikeudet’ liiketoimintayksiköiden osalta;

— asetetaan vaatimus eriytetystä kirjanpidosta liiketoimintayksiköissä, joille on asetettu erityisvelvoitteita tai jotka suorittavat muita yksin- tai erityisoikeuksiin perustuvia erityistehtäviä;

— vahvistetaan vaatimukset taloudellisten tietojen julkistamisesta, erityisesti rahoituslähteistä erityisvelvoitteiden osalta.

Näillä säännöksillä luodaan oikeusperusta julkisen palvelun velvoitteisiin liittyvän toiminnan ja muun kuin julkisen palvelun velvoitteisiin liittyvän toiminnan pakolliselle rakenteelliselle eriyttämiselle komission direktiivin 2006/111/EY vaatimusten mukaisesti.

Komission arviointi: Saavutettu tyydyttävästi

TAVOITE 7.7

Tavoitteen nimi: Väestön työllisyysstrategian hyväksyminen

Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 6. Työmarkkinoiden toimivuuden parantaminen

Rahoituslähde: Laina

Asiayhteys

Täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu tavoitetta 7.7 koskeva vaatimus:

”Ukrainan ministerikabinetti hyväksyy määräyksen väestön työllisyysstrategiasta. Strategiassa keskitytään seuraaviin osa-alueisiin:

— *luodaan suotuisat olosuhteet työllisyydelle, myös yrittäjyyden avulla ja kiinnittäen erityistä huomiota naisiin*

— *työmarkkinoille pääsyn yksinkertaistaminen*

— *uudelleenkoulutus ja uudelleenpätevöityminen*

— *valtion työvoimapalvelun uudistaminen*

— *työmarkkinaennusteiden uudistaminen*

— *kannustimien luominen ulkomaisten osaajien houkuttelemiseksi Ukrainan työmarkkinoille keskittyen ulkomaisiin yrittäjiin, korkeasti koulutettuihin ja muihin työntekijöihin sekä opiskelijoihin.”*

Tavoite 7.7 on toinen vaihe 7 lukuun (Inhimillinen pääoma) sisältyvän uudistuksen 6 toteutuksessa. Vuoteen 2040 ulottuvan väestökehitysstrategian hyväksymistä koskevasta tavoitteesta 7.6 annettiin myönteinen arvio toisen maksuerän yhteydessä (vuoden 2024 kolmas neljännes). Sitä seuraavat tavoite 7.20, joka koskee toimintasuunnitelman hyväksymistä vuoteen 2030 ulottuvan sukupuolten palkkaeron poistamista koskevan kansallisen strategian täytäntöönpanemiseksi vuosina 2026–2028 (määräaika vuoden 2026 toinen neljännes), ja tavoite 7.21, joka koskee työterveyttä ja -turvallisuutta koskevan lainsäädännön voimaantuloa (määräaika vuoden 2026 viimeinen neljännes).

Toimitettu näyttö

1) Yhteenvetoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten tavoite on saavutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjen vaatimusten mukaisesti.

2) Jäljennös 18. helmikuuta 2026 ilmestyneestä Ukrainan virallisesta lehdestä nro 40, jossa strategia julkaistiin.

3) Jäljennös 7. tammikuuta 2026 päivätystä ministerikabinetin määräyksestä nro 92-r, jolla hyväksytään Ukrainan vuoteen 2030 ulottuva väestön työllisyysstrategia ja sen täytäntöönpanoa vuosina 2026–2028 koskeva toimintasuunnitelma.

4) Jäljennös Ukrainan vuoteen 2030 ulottuvasta väestön työllisyysstrategiasta, joka on 7. tammikuuta 2026 päivätyn määräyksen nro 92-r liitteenä.

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki tavoitteen 7.7 osatekijät.

Inhimillistä pääomaa käsittelevään 7 lukuun sisältyvän uudistuksen 6 tavoitteena on parantaa työmarkkinoiden toimintaa. Tätä tarkoitusta varten Ukrainan ministerikabinetti hyväksyi 7. tammikuuta 2026 määräyksen nro 92-r, jolla hyväksytään Ukrainan vuoteen 2030 ulottuva väestön työllisyysstrategia ja sen täytäntöönpanoa vuosina 2026–2028 koskeva toimintasuunnitelma, jäljempänä 'strategia'. Strategia on liitetty hyväksyttyyn määräykseen nro 92-r, ja siihen on liitetty toimintasuunnitelma vuosiksi 2026–2028.

Strategian tavoitteena on yksinkertaistaa työmarkkinoille pääsyä ja samalla tarjota uudelleen- ja täydennyskoulutusta keskeisille väestöryhmille. Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi strategialla otetaan käyttöön yhdennetty uudistuspaketti, jonka tarkoituksena on minimoida työnhakijoiden ja työnantajien välinen tietovaje, nopeuttaa työnhakijoiden ja työpaikkojen kohtaantoa ja tehdä työllistymisväylistä selkeämpiä, nopeampia ja osallistavampia Tärkeä osa tätä lähestymistapaa on Obrii-järjestelmän käyttöönotto. Se on yhtenäinen tieto- ja analyysijärjestelmä, joka toimii kansalaisten ja yritysten keskitettynä digitaalisena palveluväylänä. Järjestelmä yhdistää avoimet työpaikat ja ansioluettelot, mahdollistaa osaamiseen perustuvan yhteensaattamisen ja tarjoaa sähköisiä rekrytointipalveluja.

Lisäksi strategialla pyritään edistämään yrittäjyyttä keskeisenä työllistymiskeinona ja siinä panostetaan naisten tukemiseen yritysmaailmassa. Sekä strategialla että sen toimintasuunnitelmalla pyritään tukemaan naisten yrittäjyyttä muun muassa karsimalla yrityksen perustamiseen ja yritystoiminnan harjoittamiseen liittyviä hallinnollisia ja sääntelyesteitä erityisesti naisten johtamilta yrityksiltä, laajentamalla rahoitustukea ja parantamalla pääoman saantia pienten ja keskisuurten (pk) yritysten kasvun edistämiseksi, arvioimalla hallituksen politiikan vaikutusta naisten yrittäjyyteen sekä laatimalla suosituksia kohdennetun tuen tehostamiseksi ja systeemisten esteiden poistamiseksi.

Strategiaan sisältyy myös etenemissuunnitelman laatiminen valtion työvoimapalvelulle (2026–2030). Suunnitelmassa esitetään vaiheittainen lähestymistapa institutionaalisiin uudistuksiin ja palvelujen uudistamiseen. Tärkeimpiä aloitteita ovat osaamiseen perustuvan henkilöstöhallintokehyksen käyttöönotto kaikissa työvoimatoimistoissa, jotta voidaan tehostaa tulosseurantaa ja varmistaa, että tiimit täyttävät palvelun tuloksellisuustavoitteet; koulutusohjelmien päivittäminen, jotta johtajien ja henkilöstön osaamista voidaan järjestelmällisesti parantaa työmarkkinoiden muuttuvien tarpeiden mukaan; koulutusohjelmien päivittäminen, jotta johtajien ja henkilöstön osaamista voidaan järjestelmällisesti parantaa työmarkkinoiden muuttuvien tarpeiden mukaan;

ja virastojen välisen yhteistyön tehostaminen valtion työvoimakeskuksen johdolla, jotta voidaan parantaa koordinointia valtion muiden laitosten ja alan johtavien ammattilaisten kanssa. Jotta työmarkkinat vastaisivat tulevaisuuden tarpeita, strategiassa ehdotetaan uudistuksia, jotka liittyvät työvoiman kysynnän ennustamiseen ja kansainvälisen osaamisen (yrittäjien, ammattitaitoisten työntekijöiden ja opiskelijoiden) houkuttelemiseen. Tähän kuuluu luotettavan järjestelmän luominen työvoiman kysynnän analysoimiseksi ja ennustamiseksi standardoidun tiedonkeruun, analyysien ja indikaattoreiden avulla niin, että tiedot on eritelty iän, sukupuolen ja sijainnin mukaan, sekä sellaisen 5–10 vuoden näkymiin perustuvan talousennustemallin käyttöönotto, jossa otetaan huomioon makrotalouden suuntaukset, väestörakenteen muutokset ja alakohtaiset muutokset.

Strategiassa hyödynnetään myös erilaisia edistämis-, sääntely- ja digitaalisia välineitä, joita ovat esimerkiksi kohdennetut valistuskampanjat, Ukrainan koulutuksen ja tutkimuksen kansainväliset edistämistoimet ulkomaisten opiskelijoiden ja akateemisen henkilöstön houkuttelemiseksi, analyyttiset selvitykset työvoiman hallitusta muuttoliikkeestä ja sitä koskeva etenemissuunnitelma sekä maahanpääsyyn oikeuttavien ammattien ja tutkintojen luettelon, mukaan lukien väylät pysyvään oleskeluun, säännöllinen tarkistaminen.

Tämä tavoite otettiin Ukraina-suunnitelman tavoitteiden osittaista saavuttamista koskevan arviointimenetelmän mukaisesti huomioon lieventävänä tekijänä Ukrainan tukivälineeseen kuuluvan Ukraina-suunnitelman mukaisen seitsemännen erän osittaista maksamista koskevien edellytysten tyydyttävän täyttymisen vahvistamisesta ja täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2024/1447 muuttamisesta 28 päivänä toukokuuta 2026 annetussa neuvoston täytäntöönpanopäätöksessä (EU) 2026/1204 ainoastaan kyseisen päätöksen soveltamista varten. Tämän tavoitteen arviointi ei ole muuttunut kyseisen päätöksen hyväksymisen jälkeen.

Komission arviointi: Saavutettu tyydyttävästi

TAVOITE 7.12

Tavoitteen nimi: Vähintään 300 miljoonan euron investoinnit koulutukseen
Asiaa koskeva uudistus/investointi: Investointi 1: Investoinnit koulutukseen
Rahoituslähde: Laina
Asiayhteys Täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu tavoitetta 7.12 koskeva vaatimus: *"Hallitus antaa väliraportin (tai valtiokonttori raportin), josta käy ilmi, että se on vuosien 2024 ja 2025 valtion talousarvioissa budjetoinut alue- ja paikallistasolle (osana toimenpidettä 9.7) vähintään 300 miljoonaa euroa (vastaava UAH-määrä) turvallisen ja laadukkaan koulutuksen, varhaiskasvatus mukaan lukien, saatavuuden parantamiseen muun muassa seuraavien osalta:* — *oppilaitosten väestönsuojat ja turvalliset olosuhteet* — *koulubussit* — *nykyaikaiset opetusmenetelmät, joissa hyödynnetään myös digitalisaatiota* — *oppilaitosten materiaalit ja laitteet* — *laadukas ravitsemus* — *työpajojen ja laboratorioiden perustaminen oppilaitoksiin* — *oppilaitosrakennusten energiatehokkuuden parantaminen."* Tavoite 7.12 on ensimmäinen 7 lukuun (Inhimillinen pääoma) sisältyvän investoinnin 1 kahdesta toteutusvaiheesta. Sitä seuraa tavoite 7.13 (määräaika vuoden 2027 kolmas neljännes), joka koskee vähintään 650 miljoonan euron investointeja koulutukseen.
Toimitettu näyttö 1) Yhteenvetoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten tavoite on saavutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjen vaatimusten mukaisesti. 2) Jäljennös 9. marraskuuta 2023 annetusta Ukrainan laista nro 3460-IX, joka koskee Ukrainan valtion vuoden 2024 talousarviota, ja sen liitteistä. 3) Jäljennös 19. marraskuuta 2024 annetusta Ukrainan laista nro 4059-IX, joka koskee Ukrainan valtion vuoden 2025 talousarviota, ja sen liitteistä.

4) Jäljennös 30. marraskuuta 2016 annetusta Ukrainan ministerikabinetin päätöslauselmasta nro 925, joka koskee budjettiohjelmaa 2211210 (VEC) vuonna 2024 ja budjettiohjelmaa 2211800 (VEC) vuonna 2025.

5) Jäljennös 28. huhtikuuta 2023 annetusta Ukrainan ministerikabinetin päätöslauselmasta nro 419, joka koskee budjettiohjelmaa 2211310 (väestönsuojat) vuonna 2024 ja budjettiohjelmaa 2211810 (väestönsuojat) vuonna 2025.

6) Jäljennös 28. huhtikuuta 2023 annetusta Ukrainan ministerikabinetin päätöslauselmasta nro 418, joka koskee budjettiohjelmaa 2211320 (bussit) vuonna 2024 ja budjettiohjelmaa 2211830 (bussit) vuonna 2025.

7) Jäljennös 16. helmikuuta 2022 annetusta Ukrainan ministerikabinetin päätöslauselmasta nro 120, joka koskee budjettiohjelmaa 2211330 (ruokalat) vuonna 2025.

8) Jäljennös 4. huhtikuuta 2018 annetusta Ukrainan ministerikabinetin päätöslauselmasta nro 237, joka koskee budjettiohjelmaa 2211230 (NUS).

9) Jäljennös 31. joulukuuta 2024 annetusta Ukrainan ministerikabinetin päätöslauselmasta nro 1554, joka koskee budjettiohjelmaa 2211850 (NUS) vuonna 2025.

10) Jäljennös 30. joulukuuta 2024 annetusta Ukrainan ministerikabinetin päätöslauselmasta nro 1530, joka koskee budjettiohjelmaa 2211840 (palontorjunta).

11) Jäljennökset Ukrainan ministerikabinetin 30. joulukuuta 2022 antamasta budjettiohjelmaa 3511280 (väestönsuojat ja bussit) koskevasta päätöslauselmasta nro 1477 ja Ukrainan ministerikabinetin 29. lokakuuta 2025 antamasta päätöslauselmasta nro 1392, jotka tulivat voimaan 11. syyskuuta 2024 annetulla Ukrainan opetus- ja tiedeministeriön määräyksellä nro 1308 ja 11. syyskuuta 2024 annetulla Ukrainan opetus- ja tiedeministeriön määräyksellä nro 1310.

12) Jäljennös 30. tammikuuta 2018 annetulla Ukrainan valtiovarainministeriön määräyksellä nro 41 hyväksytystä raportointilomakkeesta, joka sisältää Ukrainan valtion talousarvion toteuttamista vuosina 2024 ja 2025 koskevan raportin tietoja Ukrainan valtion talousarvioiden pääluokan II ”Menot” alaluokan II.1 ”Valtion talousarvion menojen ja luotonannon ohjelmaluokittelun mukaiset menot” toteuttamisesta.

13) Jäljennös 30. tammikuuta 2018 annetulla Ukrainan valtiovarainministeriön määräyksellä nro 41 hyväksytystä raportointilomakkeesta ”Tiedot Ukrainan valtion talousarviosta paikallisiin talousarvioihin tehtyjen hallintojenvälisten siirtojen (muut avustukset ja tuet) indikaattorien toteutumisesta” vuosilta 2024 ja 2025 osana raporttia Ukrainan valtion talousarvion täytäntöönpanosta.

14) Jäljennös yksinkertaistetuista teknisistä laskelmista.

15) Jäljennös Ukrainan opetus- ja tiedeministeriön määräysten luettelosta tai muista päätöksistä, joissa määritellään luettelo kyseisestä budjettiohjelmasta rahoitettavista hankkeista.

16) Jäljennös kaikkien asianomaisen budjettiohjelman puitteissa toteutettujen hankkeiden luettelosta.

17) Jäljennös asianomaisen budjettiohjelman puitteissa toteutettujen hankkeiden ja niihin liittyvien hankintojen luettelosta.

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki tavoitteen 7.12 osatekijät.

Inhimillistä pääomaa käsittelevään 7 lukuun sisältyvän investoinnin 1 tavoitteena on parantaa pääsyä turvalliseen ja laadukkaaseen julkiseen koulutukseen.

Tätä varten Ukrainan valtion vuosien 2024 ja 2025 talousarvioissa osoitettiin varoja erityisille budjettiohjelmille, jotka pantiin täytäntöön. Näistä budjettiohjelmista kohdennettiin investointeja erityisesti turvalliseen, saavutettavaan ja laadukkaaseen koulutukseen alueellisella ja paikallisella tasolla. Nämä ohjelmat kattoivat muun muassa väestönsuojien ja palontorjuntatoimenpiteiden kehittämisen oppilaitoksissa, koulubussien ostamisen, ruokaloiden nykyaikaistamisen, ”New Ukrainian School” -uudistuksen mukaisten opetus- ja oppimateriaalien ja -välineiden tarjoamisen sekä ammatillisten oppilaitosten työpajojen ja laboratorioiden parantamisen, mukaan lukien energiatehokkuuteen, turvallisuuteen ja osallistavuuteen liittyvät toimenpiteet.

Näissä budjettiohjelmissa ilmoitettujen menojen kokonaismäärä oli 4,64 miljardia Ukrainan hryvniaa (107 miljoonaa euroa) vuonna 2024 ja 11,42 miljardia Ukrainan hryvniaa (244 miljoonaa euroa) vuonna 2025, mikä vastaa noin 16,06 miljardin Ukrainan hryvnian (351 miljoonan euron) yhteenlaskettua investointia kahden vuoden aikana ja ylittää tavoitteessa 7.12 asetetun 300 miljoonan euron vähimmäistavoitteen. On huomattava, että koska Ukraina ilmoitti vain todennetut menot ja tarkastus on edelleen kesken, määrä voi kasvaa noin 17,38 miljardiin Ukrainan hryvniaan (380 miljoonaan euroon).

Komission arviointi: Saavutettu tyydyttävästi

TAVOITE 7.14

Tavoitteen nimi: Vähintään 200 miljoonan euron investoinnit terveydenhuoltoon

Asiaa koskeva uudistus/investointi: Investointi 2: Investoinnit terveydenhuoltoon

Rahoituslähde: Laina

Asiayhteys

Täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu tavoitetta 7.14 koskeva vaatimus:

”Hallitus (tai valtiokonttori) antaa väliraportin, josta käy ilmi, että se on vuosien 2024 ja 2025 valtion talousarvioissa budjetoinut vähintään 200 miljoonaa euroa (vastaava UAH-määrä), josta osa aluetasolle (osana toimenpidettä 9.7), terveydenhuollon vahvistamiseen muun muassa seuraavien osalta:

— *laboratoriolaitteet mikrobiologista, kemiallista ja fysikaalista analysointia varten*

— *terveydenhuoltolaitosten väestönsuojat ja turvatoimenpiteet*

— *sairaalalaitteet lääketieteellistä analysointia, kirurgiaa ja potilaiden hoitoa varten*

— *terveydenhuollon infrastruktuuri ja tilat*

— *tietotekniikkajärjestelmät terveydenhuoltopalvelujen tehokkuuden ja vaikuttavuuden parantamiseksi.”*

Tavoite 7.14 on ensimmäinen vaihe 7 lukuun (Inhimillinen pääoma) sisältyvän investoinnin 2 toteutuksessa. Sitä seuraa tavoite 7.15 (määräaika vuoden 2027 kolmas neljännes), joka koskee vähintään 400 miljoonan euron investointeja terveydenhuoltoon.

Toimitettu näyttö

1) Yhteenvetoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten tavoite on saavutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjen vaatimusten mukaisesti.

2) Jäljennös 9. marraskuuta 2023 annetusta Ukrainan laista nro 3460-IX, joka koskee Ukrainan valtion vuoden 2024 talousarviota, ja sen liitteistä.

3) Jäljennös 19. marraskuuta 2024 annetusta Ukrainan laista nro 4059-IX, joka koskee Ukrainan valtion vuoden 2025 talousarviota, ja sen liitteistä.

4) Jäljennös 3. joulukuuta 2025 annetusta Ukrainan laista nro 4695-IX, joka koskee Ukrainan valtion vuoden 2026 talousarviota, ja sen liitteestä.

5) Jäljennös 24. joulukuuta 2019 annetusta Ukrainan ministerikabinetin päätöslauselmasta nro 1886, joka koskee budjettiohjelmaa 2308060.

6) Jäljennös 17. maaliskuuta 2011 annetusta Ukrainan ministerikabinetin päätöslauselmasta nro 298, joka koskee budjettiohjelmaa 2301400.

7) Jäljennös 2. huhtikuuta 2024 annetusta Ukrainan ministerikabinetin päätöslauselmasta nro 374, joka koskee budjettiohjelmaa 2311590.

8) Jäljennös 23. tammikuuta 2024 annetusta Ukrainan ministerikabinetin päätöslauselmasta nro 73, joka koskee budjettiohjelmaa 2311500.

9) Jäljennös 15. maaliskuuta 2024 annetusta Ukrainan ministerikabinetin päätöslauselmasta nro 289, joka koskee budjettiohjelmaa 2301060.

10) Jäljennös 27. marraskuuta 2019 annetusta Ukrainan ministerikabinetin päätöslauselmasta nro 1121, joka koskee budjettiohjelmaa 2301040.

11) Jäljennös 7. maaliskuuta 2025 annetusta Ukrainan ministerikabinetin päätöslauselmasta nro 271, joka koskee budjettiohjelmaa 2301800.

12) Jäljennös 18. maaliskuuta 2025 annetusta Ukrainan ministerikabinetin päätöslauselmasta nro 312, joka koskee budjettiohjelmaa 2311800.

13) Jäljennös 18. maaliskuuta 2025 annetusta Ukrainan ministerikabinetin päätöslauselmasta nro 312 (sellaisena kuin se on muutettuna).

14) Jäljennös 30. joulukuuta 2024 annetusta Ukrainan terveysministeriön määräyksestä nro 2195, joka koskee budjettiohjelmaa 2301170 (NUS), ja sen liitteestä.

15) Jäljennös 30. joulukuuta 2024 annetusta Ukrainan terveysministeriön määräyksestä nro 2192, joka koskee budjettiohjelmaa 230110 (NUS), ja sen liitteestä.

16) Jäljennös 22. toukokuuta 2024 annetusta Ukrainan kansallisen tiedeakatemian asiakirjasta nro 39, joka koskee budjettiohjelmaa 6561190, ja sen liitteestä.

17) Jäljennös 6. huhtikuuta 2026 annetusta terveysministeriön määräyksestä nro 464, joka koskee budjettiohjelmaa 2301800.

18) Jäljennös 30. tammikuuta 2018 annetulla Ukrainan valtiovarainministeriön määräyksellä nro 41 hyväksytystä raportointilomakkeesta, joka sisältää Ukrainan valtion talousarvion toteuttamista vuosina 2024 ja 2025 koskevan raportin tietoja Ukrainan valtion talousarvioiden pääluokan II ”Menot” alaluokan II.1 ”Valtion talousarvion menojen ja luotonannon ohjelmaluokittelun mukaiset menot” toteuttamisesta.

19) Jäljennös 30. tammikuuta 2018 annetulla Ukrainan valtiovarainministeriön määräyksellä nro 41 hyväksytystä raportointilomakkeesta ”Tiedot Ukrainan valtion talousarviosta paikallisiin talousarvioihin tehtyjen hallintojenvälisten siirtojen (muut avustukset ja tuet) indikaattorien toteutumisesta” vuosilta 2024 ja 2025 osana raporttia Ukrainan valtion talousarvion täytäntöönpanosta.

20) Jäljennös 15. heinäkuuta 2026 päivätystä Ukrainan valtiokonttorin kirjeestä ja sen liitteestä.

21) Jäljennös 15. syyskuuta 2026 päivätystä Ukrainan valtiokonttorin kirjeestä ja sen liitteestä.

22) Jäljennös yksinkertaistetuista teknisistä laskelmista.

23) Jäljennös Ukrainan terveysministeriön määräysten luettelosta tai muista päätöksistä, joissa määritellään luettelo kyseisestä budjettiohjelmasta rahoitettavista hankkeista.

24) Jäljennös kaikkien asianomaisen budjettiohjelman puitteissa toteutettujen hankkeiden luettelosta.

25) Jäljennös asianomaisen budjettiohjelman puitteissa toteutettujen hankkeiden ja niihin liittyvien hankintojen luettelosta.

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki tavoitteen 7.14 osatekijät.

Inhimillistä pääomaa käsittelevään 7 lukuun sisältyvän uudistuksen 2 tavoitteena on parantaa Ukrainan julkista terveydenhuoltojärjestelmää.

Tätä varten Ukrainan valtion vuosien 2024 ja 2025 talousarvioissa osoitettiin varoja erityisille budjettiohjelmille, jotka pantiin täytäntöön. Nämä budjettiohjelmat kohdistuivat muun muassa terveydenhuoltolaitosten turvallisuuteen ja suojarakenteiden perustamiseen, lääketieteellisen infrastruktuurin ennallistamiseen, jälleenrakentamiseen ja nykyaikaistamiseen, kuntoutuksen ja erikoissairaanhoidon kehittämiseen, mukaan lukien pediatrinen hoito, kardiologia, onkologia, lääketieteellinen koulutus ja tiede, terveydenhuoltopalvelujen tukemiseen alueellisella ja paikallisella tasolla, nykyaikaisten lääkinnällisten laitteiden toimittamiseen sekä terveydenhuoltojärjestelmän kapasiteetin ja hoidon jatkuvuuden vahvistamiseen.

Ukrainan viranomaisten ilmoituksen mukaan näiden budjettiohjelmien tukikelpoiset menot olivat 4,33 miljardia Ukrainan hryvniaa (100 miljoonaa euroa) vuonna 2024 ja 4,10 miljardia Ukrainan hryvniaa (87 miljoonaa euroa) vuonna 2025, mikä tarkoittaa noin 8,43:a miljardia Ukrainan hryvniaa (187:ää miljoonaa euroa) kahden vuoden aikana.

Edellä mainittujen budjettiohjelmien toteutus jatkui vuonna 2026 tavoitteen 7.15 mukaisesti. Tavoitteessa edellytetään vähintään 400 miljoonan euron investointeja terveydenhuoltoon. Tältä osin Ukrainan valtion vuoden 2026 talousarviossa toteutettiin terveydenhuollon infrastruktuuria ja palveluja koskevia erityisiä budjettiohjelmia 4,12 miljardilla Ukrainan hryvnialla (noin 81 miljoonalla eurolla). Hankkeita ja niihin liittyviä hankintoja koskevat tiedot kerätään neljännesvuosittain.

Vuoden 2026 kuuden ensimmäisen kuukauden ilmoitetut kokonaismenot, joista nämä tiedot on voitu antaa, olivat 597 miljoonaa Ukrainan hryvniaa (noin 12 miljoonaa euroa). Myönteistä arviointia varten komissio katsoo hyväksyttäviksi ainoastaan 12 miljoonan euron menot, jotka vastaavat yhteensä noin 9:ää miljardia Ukrainan hryvniaa (199:ää miljoonaa euroa). Vaikka tavoitteen 7.14 toteuttamisen kannalta merkitykselliset varat jäävät hieman vaaditusta määrästä, toimitettu näyttö osoittaa, että kyseisen terveydenhuoltoinvestoinnin toteutusta on jatkettu seuraavalla kaudella, ja vahvistaa, että toimenpiteen politiikkatavoite on saavutettu olennaisilta osin. Tällä perusteella voidaan katsoa, että tavoite 7.14 on saavutettu tyydyttävästi.

Komission arviointi: Saavutettu tyydyttävästi

TAVOITE 7.18

Tavoitteen nimi: Vähintään 200 miljoonan euron investoinnit ryhmiin I ja II kuuluville vammautuneille veteraaneille, kaatuneiden veteraanien perheenjäsenille ja maan sisällä siirtymään joutuneille henkilöille suunnattuun asuntotarjontaan

Asiaa koskeva uudistus/investointi: Investointi 5: Investoinnit asuntotarjontaan haavoittuvassa asemassa oleville väestöryhmille

Rahoituslähde: Laina

Asiayhteys

Täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu tavoitetta 7.18 koskeva vaatimus:

”Hallituksen väliraportti (tai valtiokonttorin raportti), josta käy ilmi, että se on vuosien 2024 ja 2025 valtion talousarvioissa budjetoinut vähintään 200 miljoonaa euroa (vastaava UAH-määrä) asunnon järjestämiseen

— *Ukrainan itsenäisyyttä, suvereniteettia ja alueellista koskemattomuutta puolustaneille ryhmiin I ja II kuuluville vammautuneille henkilöille*

— *maata puolustaessaan kaatuneiden perheenjäsenille*

— *maan sisällä siirtymään joutuneille Ukrainan itsenäisyyttä, suvereniteettia ja alueellista koskemattomuutta puolustaneille ja heidän perheenjäsenilleen.”*

Tavoite 7.18 on ensimmäinen 7 lukuun (Inhimillinen pääoma) sisältyvän investoinnin 5 kahdesta toteutusvaiheesta. Sitä seuraa tavoite 7.16 (määräaika vuoden 2027 kolmas neljännes), joka koskee vähintään 350 miljoonan euron investointeja sosiaaliseen infrastruktuuriin.

Toimitettu näyttö

1) Yhteenvetoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten tavoite on saavutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjen vaatimusten mukaisesti.

2) Jäljennös 9. marraskuuta 2023 annetusta Ukrainan laista nro 3460-IX, joka koskee Ukrainan valtion vuoden 2024 talousarviota, ja sen liitteistä.

3) Jäljennös 19. marraskuuta 2024 annetusta Ukrainan laista nro 4059-IX, joka koskee Ukrainan valtion vuoden 2025 talousarviota, ja sen liitteistä.

4) Jäljennös 19. marraskuuta 2024 annetusta Ukrainan ministerikabinetin määräyksestä nro 1146-r, joka koskee budjettiohjelmia 1511040 ja 1511050.

5) Jäljennös 20. joulukuuta 2024 annetusta Ukrainan ministerikabinetin määräyksestä nro 1285-r, joka koskee budjettiohjelmia 1511040 ja 1511050.

6) Jäljennös 26. marraskuuta 2025 annetusta Ukrainan ministerikabinetin määräyksestä nro 1313-r, joka koskee budjettiohjelmaa 1511800.

7) Jäljennös 17. joulukuuta 2025 annetusta Ukrainan ministerikabinetin määräyksestä nro 1433-r, joka koskee budjettiohjelmaa 1511800.

8) Jäljennös 23. joulukuuta 2025 annetusta Ukrainan ministerikabinetin määräyksestä nro 1473-r, joka koskee budjettiohjelmaa 1511800.

9) Jäljennös 19. lokakuuta 2016 annetusta Ukrainan ministerikabinetin päätöslauselmasta nro 719, joka koskee budjettiohjelmia 1511040 ja 1511800.

10) Jäljennös 18. huhtikuuta 2018 annetusta Ukrainan ministerikabinetin päätöslauselmasta nro 280, joka koskee budjettiohjelmaa 1511050.

11) Jäljennös yksinkertaistetuista teknisistä laskelmista.

12) Jäljennös 30. tammikuuta 2018 annetulla Ukrainan valtiovarainministeriön määräyksellä nro 41 hyväksytystä raportointilomakkeesta, joka sisältää Ukrainan valtion talousarvion toteuttamista vuosina 2024 ja 2025 koskevan raportin tietoja Ukrainan valtion talousarvioiden pääluokan II ”Menot” alaluokan II.1 ”Valtion talousarvion menojen ja luotonannon ohjelmaluokittelun mukaiset menot” toteuttamisesta.

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki tavoitteen 7.18 osatekijät.

Inhimillistä pääomaa käsittelevään 7 lukuun sisältyvän investoinnin 5 tavoitteena on parantaa kohtuuhintaisten asuntojen saatavuutta ja parantaa asuntojen laatua ja esteettömyyttä keskittyen erityisesti vammautuneisiin veteraaneihin, vammaisiin, heidän perheenjäseniinsä ja maan sisällä siirtymään joutuneisiin henkilöihin.

Tätä varten Ukrainan valtion vuosien 2024 ja 2025 talousarviossa osoitettiin varoja erityisille budjettiohjelmille, jotka pantiin täytäntöön. Nämä budjettiohjelmat kohdistuivat erityisesti haavoittuvassa asemassa oleviin ryhmiin: Ukrainaa puolustaneille ryhmiin I ja II kuuluville vammautuneille henkilöille, maata puolustaessaan kaatuneiden perheenjäsenille ja Ukrainaa puolustaneille maan sisäisesti siirtymään joutuneille veteraaneille, edellyttäen, että asiaa koskevia lakisääteisiä kelpoisuusvaatimuksia ja asumisen rekisteröinnin vaatimuksia noudatetaan.

Menojen kokonaismäärä oli 9,82 miljardia Ukrainan hryvniaa (226 miljoonaa euroa) vuonna 2024 ja 6,48 miljardia Ukrainan hryvniaa (138 miljoonaa euroa) vuonna 2025, mikä tarkoittaa noin 16,3 miljardin Ukrainan hryvnian (364 miljoonan euron) kokonaisinvestointia kahden vuoden aikana ja ylittää tavoitteessa 7.18 asetetun 200 miljoonan euron vähimmäistavoitteen.

Komission arviointi: Saavutettu tyydyttävästi

TAVOITE 7.20

Tavoitteen nimi: Vahvistetaan toimenpidesuunnitelma sukupuolten palkkaeron poistamista koskevan kansallisen strategian täytäntöönpanemiseksi vuosina 2026–2028 vuoteen 2030 ulottuvalla kaudella

Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 6. Työmarkkinoiden toimivuuden parantaminen

Rahoituslähde: Laina

Asiayhteys

Täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu tavoitetta 7.20 koskeva vaatimus:

”Sellaisen ministerikabinetin verkkosivun perustaminen ja julkaiseminen, jossa käsitellään toimenpidesuunnitelmaa sukupuolten palkkaeron poistamista koskevan kansallisen strategian täytäntöönpanemiseksi vuosina 2026–2028 vuoteen 2030 ulottuvalla kaudella.”

Tavoite 7.20 on kolmas vaihe 7 lukuun (Inhimillinen pääoma) sisältyvän uudistuksen 6 toteutuksessa. Se koskee sellaisen toimenpidesuunnitelman vahvistamista, jolla sukupuolten palkkaeron poistamista koskeva, vuoteen 2030 ulottuva kansallinen strategia pannaan täytäntöön vuosina 2026–2028. Sitä edelsivät tavoite 7.6 (vuoteen 2040 ulottuvan väestökehitysstrategian hyväksyminen), josta annettiin myönteinen arvio vuoden 2024 kolmannella neljänneksellä, ja tavoite 7.7 (väestön työllisyysstrategian hyväksyminen), josta annettiin myönteinen arvio vuoden 2026 toisella neljänneksellä. Sitä seuraa tavoite 7.21, jonka aiheena on työturvallisuutta ja -terveyttä koskevan lainsäädännön voimaantulo.

Toimitettu näyttö

1) Yhteenvetoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten tavoite on saavutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjen vaatimusten mukaisesti.

2) Jäljennös 3. kesäkuuta 2026 ilmestyneestä Ukrainan virallisesta lehdestä nro 116, jossa strategia julkaistiin.

3) Jäljennös Ukrainan ministerikabinetin 27. toukokuuta 2026 antamasta määräyksestä nro 504-p toimenpidesuunnitelman hyväksymisestä sukupuolten palkkaeron poistamista koskevan kansallisen strategian täytäntöönpanemiseksi vuosina 2026–2028 vuoteen 2030 ulottuvalla kaudella.

4) Jäljennös toimenpidesuunnitelmasta sukupuolten palkkaeron poistamista koskevan kansallisen strategian täytäntöönpanemiseksi vuosina 2026–2028 vuoteen 2030 ulottuvalla kaudella 27. toukokuuta 2026 annetun määräyksen nro 504-p liitteenä.

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki tavoitteen 7.20 osatekijät.

Inhimillistä pääomaa käsittelevään 7 lukuun sisältyvän uudistuksen 6 tavoitteena on parantaa työmarkkinoiden toimintaa. Tätä tarkoitusta varten Ukrainan ministerikabinetti hyväksyi 27. toukokuuta 2026 määräyksen nro 504-p toimenpidesuunnitelman hyväksymisestä sukupuolten palkkaeron poistamista koskevan kansallisen strategian täytäntöönpanemiseksi vuosina 2026–2028 vuoteen 2030 ulottuvalla kaudella, jäljempänä 'toimenpidesuunnitelma'. Toimenpidesuunnitelma on hyväksytyn määräyksen nro 504-p liitteenä.

Vuosia 2026–2028 koskevassa toimenpidesuunnitelmassa esitetään jäsennelty ja politiikan kannalta merkityksellinen kehys, jolla pyritään edistämään sukupuolten tasa-arvoa ja jossa painotetaan erityisesti samapalkkaisuutta, työmarkkinaosallistumista, koulutuksen inklusiivisuutta ja varhaiskasvatuksen saatavuutta. Suunnitellut toimenpiteet vastaavat asianomaisilla aloilla tehtyjä kansainvälisiä ja eurooppalaisia sitoumuksia.

Tämä tavoite otettiin Ukraina-suunnitelman tavoitteiden osittaista saavuttamista koskevan arviointimenetelmän mukaisesti huomioon lieventävänä tekijänä Ukrainan tukivälineeseen kuuluvan Ukraina-suunnitelman mukaisen kahdeksannen erän osittaista maksamista koskevien edellytysten tyydyttävän täyttymisen vahvistamisesta 24 päivänä syyskuuta 2026 annetussa neuvoston täytäntöönpanopäätöksessä (EU) 2026/2230 ainoastaan kyseisen päätöksen soveltamista varten. Tämän tavoitteen arviointi ei ole muuttunut kyseisen päätöksen hyväksymisen jälkeen.

Komission arviointi: Saavutettu tyydyttävästi

TAVOITE 8.12

Tavoitteen nimi: Tarkistusten hyväksyminen yhden kansallisen metrologialaitoksen nimeämisestä annettuun päätöslauselmaan

Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 5. Lainsäädännön ja standardien yhdenmukaistaminen EU:n kanssa

Rahoituslähde: Laina

Asiayhteys

Täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu tavoitetta 8.12 koskeva vaatimus:

"Muutosten hyväksyminen 27 päivänä toukokuuta 2015 annettuun ministerikabinetin päätöslauselmaan nro 330 yhden kansallisen metrologialaitoksen nimeämisestä – valtionyhtiö "Ukrainan valtion standardointi-, metrologia-, sertifiointi- ja kuluttajansuojakeskus" (SE "Ukrmetrteststandard", Kiova)."

Tavoite 8.12 on kolmas ja viimeinen vaihe 8 lukuun (Liiketoimintaympäristö) sisältyvän uudistuksen 5 toteutuksessa. Sitä edelsivät tavoite 8.7, joka liittyi markkinavalvontatoimenpiteiden ja non-food-tuotteiden valvonnan uudelleen aloittamista koskevan päätöslauselman hyväksymiseen (vuoden 2024 viimeinen neljännes), ja tavoite 8.8, joka liittyi kolmea teollisuustuoteryhmää koskevien yhdenmukaistettujen standardien käyttöönottoon (vuoden 2025 kolmas neljännes).

Toimitettu näyttö

1) Yhteenvetoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten tavoite on saavutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjen vaatimusten mukaisesti.

2) Jäljennös 19. elokuuta 2026 päivätystä ministerikabinetin päätöslauselmasta nro 1055, joka koskee Ukrainan ministerikabinetin 27. toukokuuta 2015 antaman päätöslauselman nro 330 1 kohtaan tehtyjä muutoksia.

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki tavoitteen 8.12 osatekijät.

Liiketoimintaympäristöä käsittelevään 8 lukuun sisältyvän uudistuksen 5 tavoitteena on aloittaa uudelleen markkinavalvontatoimenpiteet ja helpottaa erityisesti teollisuustuotteita koskevien unionin normien ja standardien käyttöönottoa Ukrainassa.

Päätöslauselman nro 1055 hyväksymisen myötä kansallisen metrologialaitoksen asema myönnetään yksinomaan valtionyhtiölle ”Ukrainan valtion standardointi-, metrologia-, sertifiointi- ja kuluttajansuojakeskus”.

Komission arviointi: Saavutettu tyydyttävästi

TAVOITE 9.7

Tavoitteen nimi: Osoitetaan vähintään 5 prosenttia ei-takaisinmaksettavasta rahoitustuesta valtiotasoa alemman tason viranomaisten elpymis-, jälleenrakennus- ja nykyaikaistamistarpeisiin

Asiaa koskeva uudistus/investointi: Investointi 1: Investoinnit Ukrainan valtiotasoa alemman tason viranomaisten elpymis-, jälleenrakennus- ja nykyaikaistamistarpeisiin

Rahoituslähde: Laina

Asiayhteys

Täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu tavoitetta 9.7 koskeva vaatimus:

”Väliraportti, joka osoittaa, että vähintään 5:tä prosenttia vastaava määrä ei-takaisinmaksettavasta rahoitustuesta on osoitettu Ukrainan valtiotasoa alemman tason, erityisesti paikallisen itsehallinnon, viranomaisten elpymis-, jälleenrakennus- ja nykyaikaistamistarpeisiin.”

Tavoite 9.7 on ensimmäinen vaihe 9 lukuun sisältyvän investoinnin 1 toteutuksessa. Sitä seuraa tavoite 9.8, jossa edellytetään, että ei-takaisinmaksettavasta rahoitustuesta vähintään 20 prosenttia osoitetaan valtiotasoa alempien hallintotasojen viranomaisten elpymis-, jälleenrakennus- ja nykyaikaistamistarpeisiin (määräaika vuoden 2027 kolmas neljännes).

Toimitettu näyttö

1) Yhteenvetoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten tavoite on saavutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjen vaatimusten mukaisesti.

2) Vuosia 2024 ja 2025 koskevat raportointilomakkeet, jotka sisältävät tietoja hallintojen välisiä Ukrainan valtion talousarviosta paikallisiin talousarvioihin tehtyjä siirtoja koskevista indikaattoreista (muut avustukset ja tuet) ja jotka toimitettiin tavoitteita 7.12 ja 7.14 tukevana näyttönä.

3) Luettelo vuosina 2024–2025 rahoitetuista hankkeista ja budjettiohjelmista, joiden on ilmoitettu edistävän tavoitetta 9.7, mukaan lukien todelliset rahoitusmäärät Ukrainan hryvnioina ja euroina.

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki tavoitteen 9.7 osatekijät.

Hajauttamista ja aluepolitiikkaa käsittelevään 9 lukuun sisältyvän investoinnin 1 tavoitteena on tukea Ukrainan valtiotasoa alempien viranomaisten, erityisesti paikallisen itsehallinnon, elpymis-, jälleenrakennus- ja nykyaikaistamistarpeita.

Tavoitteessa 9.7 edellytetään väliraporttia, joka osoittaa, että näihin tarkoituksiin on osoitettu vuosiksi 2024 ja 2025 vähintään 5 prosenttia I pilarin mukaisesta ei-takaisinmaksettavasta rahoitustuesta. Koska I pilariin kuuluvan ei-takaisinmaksettavan rahoitustuen määrä on 5,27 miljardia euroa, 5 prosentin vaatimusta vastaava vähimmäismäärä on 263,5 miljoonaa euroa.

Ukrainan viranomaisten toimittama näyttö osoittaa, että tavoitteeseen 9.7 myönnettiin vuosina 2024–2025 rahoitusta kolmen mekanismin kautta.

Ensinnäkin talousarvioiden välisillä siirroilla valtion talousarviosta alueellisiin ja paikallisiin talousarvioihin rahoitettiin investointeja koulutus- ja terveydenhuoltoinfrastruktuuriin. Ne kohdistuivat muun muassa ”New Ukrainian School” -uudistukseen, koulubusseihin, palontorjuntajärjestelmiin, pelastuspalvelurakenteisiin ja väestönsuojiin, kouluruokaloiden nykyaikaistamiseen, ammatillisen koulutuksen infrastruktuuriin, terveydenhuoltolaitosten turvallisiin olosuhteisiin ja terveydenhuoltoalan julkisiin investointihankkeisiin. Tämän mekanismin kautta toteutuneen rahoituksen määrä oli 5,39 miljardia Ukrainan hryvniaa (124 miljoonaa euroa) vuonna 2024 ja 13,16 miljardia Ukrainan hryvniaa (281 miljoonaa euroa) vuonna 2025 eli yhteensä 18,55 miljardia Ukrainan hryvniaa (405,1 miljoonaa euroa).

Toiseksi rahoitusta myönnettiin suoraan alue- ja paikallistasolla toteutettaviin julkisiin investointihankkeisiin, kuten kuntoutus- ja terveydenhuoltoinfrastruktuurihankkeisiin, sekä alueellisten tautienehkäisy- ja valvontakeskusten häiriönsietokykyä vahvistaviin investointeihin, kuten korjauksiin, vesihuoltoinfrastruktuuriin ja itsenäisiin lämmitysjärjestelmiin. Tähän mekanismiin osoitetun rahoituksen määrä oli 117,42 miljoonaa Ukrainan hryvniaa (2,70 miljoonaa euroa) vuonna 2024 ja 358,35 miljoonaa Ukrainan hryvniaa (7,66 miljoonaa euroa) vuonna 2025 eli yhteensä 475,77 miljoonaa Ukrainan hryvniaa (10,4 miljoonaa euroa).

Kolmanneksi hankittiin keskitetysti lääkinnällisiä laitteita, joita jaettiin myöhemmin alueiden terveydenhuoltolaitoksille tunnistettujen tarpeiden ja pyyntöjen perusteella. Tämän mekanismin kautta osoitetun rahoituksen määrä oli 896,50 miljoonaa Ukrainan hryvniaa (20,63 miljoonaa euroa) vuonna 2024 ja 711,07 miljoonaa Ukrainan hryvniaa (15,2 miljoonaa euroa) vuonna 2025 eli yhteensä 1,61 miljardia Ukrainan hryvniaa (35,8 miljoonaa euroa). Vaikka hankinnat toteutettiin keskitetysti, laitteet ohjattiin alueiden terveydenhuoltoinfrastruktuuriin ja niillä vastattiin paikallisiin elpymis-, jälleenrakennus- ja nykyaikaistamistarpeisiin. Näin ollen se voidaan ottaa huomioon tavoitteessa 9.7.

Näiden kolmen mekanismin kautta myönnetyn rahoituksen määrä oli yhteensä 6,40 miljardia Ukrainan hryvniaa (147 miljoonaa euroa) vuonna 2024 ja 14,22 miljardia Ukrainan hryvniaa (304,4 miljoonaa euroa) vuonna 2025. Ukrainan valtiotasoa alempien viranomaisten elpymis-, jälleenrakennus- ja nykyaikaistamistarpeisiin vuosina 2024–2025 myönnetyn rahoituksen kokonaismäärä oli näin ollen noin 20,63 miljardia Ukrainan hryvniaa (451 miljoonaa euroa).

Arvioinnin tueksi toimitetussa näytössä yksilöidään asiaankuuluvat budjettiohjelmat, investointialueet, hankkeet ja tuensaajat. Se osoittaa, että rahoitus suunnattiin alueellisia ja paikallisia tarpeita palveleviin investointeihin, myös paikalliseen itsehallintoon.

Komissio katsoo, että näiden kolmen mekanismin kattamat menot kuuluvat tavoitteen 9.7 mukaisen elpymisen, jälleenrakentamisen ja nykyaikaistamisen piiriin, koska niillä tuetaan julkisten infrastruktuurien ja palvelujen rakentamista, jälleenrakentamista, kunnostamista, nykyaikaistamista, varustamista ja häiriönsietokykyä valtiotasoa alemmalla tasolla.

Näyttö koskee toteutunutta rahoitusta ja talousarvion toteuttamista eikä pelkästään talousarviomäärärahoja, ja siksi se osoittaa, että tavoitteessa 9.7 vaaditut vähimmäismäärärahat ovat toteutuneet.

Kolmessa mekanismissa ilmoitetut 451 miljoonaa euroa vastaavat noin 8,6:ta prosenttia I pilariin kuuluvasta 5,27 miljardin euron ei-takaisinmaksettavasta rahoitustuesta. Näin ollen se ylittää 5 prosentin eli 263,5 miljoonan euron vaatimuksen noin 187,8 miljoonalla eurolla eli 3,6 prosenttiyksiköllä.

Toimitetun näytön perusteella komissio katsoo, että tavoitteen 9.7 vaatimus on täytetty tyydyttävästi. Dokumentoidut määrärahat ovat 451 miljoonaa euroa, joka vastaa noin 8,6:ta prosenttia I pilariin kuuluvasta 5,27 miljardin euron ei-takaisinmaksettavasta rahoitustuesta ja ylittää siten vaaditun 5 prosentin eli 263,5 miljoonan euron kynnysarvon.

Komission arviointi: Saavutettu tyydyttävästi

TAVOITE 10.3

Tavoitteen nimi: Uusiutuvaan energiaan tehtävien investointien lupamenettelyjen parantamista koskevan lainsäädännön voimaantulo
Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 2. Parannettu sääntelykehys uusiutuvan energian lisäämiseksi ja energiajärjestelmän vakaan toiminnan varmistamiseksi
Rahoituslähde: Laina
Asiayhteys Täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu tavoitetta 10.3 koskeva vaatimus: *”Uusiutuvaan energiaan tehtävien investointien lupamenettelyjen lyhentämistä koskeva lainsäädäntö tulee voimaan niiden unionin sääntöjen mukaisesti, jotka on saatettu osaksi energiayhteisön säännöstöä uusiutuvan energian käyttöönottoa koskevien hankkeiden vauhdittamisesta ja energiatehokkuus etusijalle -periaatteen täytäntöönpanosta 11. joulukuuta 2024 annetulla ministerineuvoston suosituksella 2024/1/MC-EnC.”* Tavoite 10.3 on uudistuksen 2 kolmas ja viimeinen vaihe. Sitä edelsivät tavoite 10.2, jossa edellytettiin markkinapohjaisen uusiutuvaa energiaa koskevan kehyksen käyttöönottoa unionin sääntöjen mukaisesti, ja tavoite 10.4, joka koski etenemissuunnitelman hyväksymistä uusiutuvan energian lisämaksun erottamiseksi siirtotariffista.
Toimitettu näyttö 1) Yhteenvetoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten tavoite on saavutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjen vaatimusten mukaisesti. 2) Jäljennös 2. syyskuuta 2026 annetusta laista nro 4963-IX.
Analyysi Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki tavoitteen 10.3 osatekijät. Uudistuksen yleisenä tavoitteena on lisätä uusiutuvan energian osuutta Ukrainan energiayhdistelmässä yksinkertaistamalla ja lyhentämällä uusiutuvan energian hankkeiden lupamenettelyjä.

Tämän tavoitteen saavuttamiseksi hyväksyttiin 2. syyskuuta 2026 laki nro 4963-IX. Lailla nro 4963-IX/2026 yksinkertaistetaan ja lyhennetään uusiutuvan energian hankkeiden lupamenettelyjä energiayhteisön ministerineuvoston 11. joulukuuta 2024 antaman suosituksen 2024/1/MC-EnC mukaisesti. Siinä suositellaan, että Ukraina valmistelee oikeudelliset ja institutionaaliset edellytykset uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä annetun direktiivin (EU) 2018/2001, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä (EU) 2023/2413, jäljempänä 'uusiutuvia energialähteitä koskeva direktiivi', 15 b, 15 c, 15 d, 15 e, 16, 16 a, 16 b, 16 c, 16 d, 16 e ja 16 f artiklan täytäntöönpanolle. Syyskuun 2. päivänä 2026 annetulla lailla nro 4963-IX saatetaan kaikki edellä mainitut säännökset osaksi kansallista lainsäädäntöä muuttamalla vaihtoehtoisista energialähteistä 24. maaliskuuta 2003 annettua lakia nro 555-IV. Tarkemmin eriteltynä:

— Maaliskuun 24. päivänä 2003 annetun lain nro 555-IV uudella 9^{9} nonies §:llä saatetaan uusiutuvia energialähteitä koskevan direktiivin 15 b artikla osaksi kansallista lainsäädäntöä. Siinä edellytetään, että valtion sähköalaa koskevan politiikan laatimisesta ja täytäntöönpanosta vastaava keskusviranomainen tekee koordinoidun kartoituksen, jossa yksilöidään uusiutuvan energian laitosten ja niihin liittyvän infrastruktuurin asentamisen kotimaiset mahdollisuudet ja käytettävissä olevat alueet, jotka ovat tarpeen kansallisen energia- ja ilmastosuunnitelman tavoitteen ja energiayhteisön tavoitteisiin kuuluvan kansallisen panoksen saavuttamiseksi.

— Maaliskuun 24. päivänä 2003 annetun lain nro 555-IV uudella 9^{10} §:llä saatettiin uusiutuvia energialähteitä koskevan direktiivin 15 c ja 15 d artikla osaksi kansallista lainsäädäntöä. Niissä edellytetään, että Ukrainan ministerikabinetti ottaa huomioon edellä mainitun kartoituksen ja hyväksyy yhden tai useamman suunnitelman, jossa yksilöidään yhden tai useamman uusiutuvan energian tyypin osalta uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueet eli alueet, joilla lupamenettelyjä nopeutetaan ja yksinkertaistetaan. Suunnitelmista tehdään strateginen ympäristöarviointi, ja niihin sisältyy tarvittavat lieventävät toimenpiteet ympäristövahinkojen vähentämiseksi ja/tai ehkäisemiseksi. Strategisesta ympäristöarvioinnista 20. maaliskuuta 2018 annetun lain nro 2354-VIII 9 §:n mukaan julkinen kuuleminen on strategisen ympäristöarviointiprosessin pakollinen vaihe. Suunnitelmat julkaistaan myös avoimen datan yhtenäisessä valtiollisessa verkkoportaalissa, ja niitä tarkastellaan säännöllisesti erityisesti kansallisen energia- ja ilmastosuunnitelman tarkistamisen ja päivittämisen yhteydessä.

— Maaliskuun 24. päivänä 2003 annetun lain nro 555-IV uusilla14^{2} ja 14^{10} §:llä saatettiin osaksi kansallista lainsäädäntöä uusiutuvia energialähteitä koskevan direktiivin 16 ja 16 f artikla, joissa määritellään lupamenettelyjen pääperiaatteet ja energiahankkeiden erittäin tärkeän yleisen edun periaate.

— Uusiutuvia energialähteitä koskevan direktiivin 16 a ja 16 b artikla on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä 24. maaliskuuta 2003 annetun lain nro 555-IV uusilla 14^{5} ja 14^{6} §:llä, joissa asetetaan määräajat uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueilla ja niiden ulkopuolella sijaitsevien hankkeiden lupamenettelyjen saattamiselle päätökseen uusiutuvia energialähteitä koskevan direktiivin mukaisesti ja yksinkertaistetaan uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueilla sijaitsevien hankkeiden lupamenettelyjä.

— Maaliskuun 24. päivänä 2003 annetun lain nro 555-IV uusilla 14^{7}, 14^{8} ja 14^{9} §:llä saatettiin osaksi kansallista lainsäädäntöä uusiutuvia energialähteitä koskevan direktiivin 16 c, 16 d ja 16 e artikla, joissa vahvistetaan voimalaitosten päivittämishankkeita sekä aurinkoenergialaitteiden ja lämpöpumppujen asentamista koskevat erityissäännöt.

Syyskuun 2. päivänä 2026 annettu laki nro 4963-IX tuli voimaan 1. lokakuuta 2026 eli seuraavana päivänä siitä, kun se julkaistiin Ukrainan virallisessa lehdessä nro 190 (30. syyskuuta 2026).

Komission arviointi: Saavutettu tyydyttävästi

TAVOITE 10.19

Tavoitteen nimi: Toimeksiannon valmistelu kolmannen osapuolen suorittamaa kansallisen energia-alan ja yleishyödyllisten palvelujen sääntelykomission sellaista tarkastusta varten, joka koskee sen rahoitus- ja päätöksentekoprosessien eheyttä ja luotettavuutta

Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 5. Energia-alan ja yleishyödyllisten palvelujen kansallisen sääntelyviranomaisen riippumattomuuden varmistaminen

Rahoituslähde: Laina

Asiayhteys

Täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu tavoitetta 10.19 koskeva vaatimus:

”Toimeksiannon valmistelu kolmannen osapuolen suorittamaa kansallisen energia-alan ja yleishyödyllisten palvelujen sääntelykomission sellaista tarkastusta varten, joka koskee sen rahoitus-, hallinto- ja päätöksentekoprosessien eheyttä ja luotettavuutta. Toimeksiannossa olisi keskityttävä seuraaviin seikkoihin:

— *päätöksentekoprosessin arviointi, mukaan lukien sisäiset hyväksymismenettelyt, jäljitettävyys, dokumentointistandardit ja suojatoimet, joilla varmistetaan sääntelypäätösten eheys ja avoimuus*

— *eettisten käytäntöjen arviointi, mukaan lukien eturistiriitojen ehkäiseminen, sidonnaisuuksia koskevat ilmoitukset, esteellisyysmenettelyt ja komission jäseniin, johtoon ja henkilöstöön sovellettavat vastuuvelvollisuusmekanismit*

— *korruptiontorjuntaohjelman ja sisäisten vaatimustenmukaisuusmekanismien arviointi, mukaan lukien institutionaalisten haavoittuvuuksien ja lahjomattomuuteen liittyvien riskien tunnistaminen*

— *taloudellisten päätösten tekoprosessien, taloudellisten resurssien kohdentamisen ja hallinnoinnin sekä niihin liittyvien sisäisen valvonnan mekanismien arviointi, mukaan lukien läpinäkyvyys, jäljitettävyys, vastuuvelvollisuus ja suojatoimet väärinkäyttöä tai sopimatonta vaikuttamista vastaan*

— *viestintäpolitiikan arviointi, mukaan lukien vuorovaikutus EU:n/energiayhteisön sääntelyviranomaisten, markkinatoimijoiden ja muiden Ukrainan viranomaisten kanssa sekä mekanismit avoimuuden, johdonmukaisuuden ja yhdenvertaisen kohtelun varmistamiseksi*

— *rahoitusosion arviointi, mukaan lukien budjetointi, hankinnat, sisäinen valvonta ja raportointimenettelyt*

Tehtävänmäärityksessä määritetään tämän tarkastuksen yksityiskohtaiset säännöt, ajoitus ja kustannukset. Tehtävänmäärityksen luonnos on jaettava luetteloiduille mahdollisille palveluntarjoajille.

Tarkastuksen on oltava luonteeltaan institutionaalinen ja järjestelmälähtöinen, eikä se saa olla päällekkäinen meneillään olevien tutkimusten tai lainvalvontaviranomaisten toimivallan kanssa tai häiritä niitä.”

Tavoite 10.19 on uudistuksen 5 kolmas vaihe. Sitä edelsivät tavoite 10.10, jossa edellytettiin kansallisen energia-alan ja yleishyödyllisten palvelujen kansallisen sääntelyviranomaisen (NEURC) sääntelypäätösten vapauttamista valtion rekisteröintivelvollisuudesta, ja tavoite 10.11, jossa edellytetään NEURC:n erityisaseman täsmentämistä. Sitä seuraa tavoite 10.20, jossa edellytetään kolmannen osapuolen suorittaman NEURC:n tarkastuksen valmiiksi saamista. Tavoite 10.11 on vuoden 2026 toisesta neljänneksestä lähtien edelleen saavuttamatta.

Toimitettu näyttö

1) Yhteenvetoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten tavoite on saavutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjen vaatimusten mukaisesti.

2) Linkki Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankin (EBRD) 10. elokuuta 2026 käynnistämään tarjouskilpailuun nro 020828.

3) Jäljennös tehtävänmäärityksestä NEURC:n organisaatio- ja eheyskäytäntöjen arviointia varten.

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki tavoitteen 10.19 osatekijät.

Uudistuksen yleisenä tavoitteena on vahvistaa energia-alan sääntelyviranomaisen riippumattomuutta ja varmistaa energia-alan ja yleishyödyllisten palvelujen markkinoiden tehokas toiminta ja kehitys. NEURC laati tavoitteen saavuttamiseksi tehtävänmäärityksen kolmannen osapuolen suorittamalle tarkastukselle tiiviissä yhteistyössä EBRD:n kanssa. Lopullinen hyväksytty tehtävänmääritys sisällytettiin EBRD:n 10. elokuuta 2026 käynnistämään konsultin valintaa koskevaan tarjouskilpailuun nro 020828. Tehtävänmääritys on yhdenmukaistettu täytäntöönpanopäätöksen ehtojen kanssa. Tehtävänmäärityksessä

— selvennetään erityisesti tarkastuksen soveltamisalaa, jotta voidaan tehdä puolueeton, näyttöön perustuva arviointi NEURC:n sisäisten prosessien ja hallintokäytäntöjen eheydestä ja luotettavuudesta, tunnistaa vahvuudet, riskit ja puutteet eheyteen ja vastuuvelvollisuuteen liittyvissä mekanismeissa sekä antaa EU:n parhaiden käytäntöjen ja kansainvälisten sääntelystandardien mukaisia käytännöllisiä ja toteutettavissa olevia suosituksia.

— Tehtävänmäärityksessä edellytetään, että arvioidaan viittä NEURC:n hallinto- ja eheyskehyksen keskeistä osa-aluetta, jotka kattavat kaikki täytäntöönpanopäätökseen sisältyvien ehtojen alaryhmät:

  — Päätöksentekoprosessit: Arvioidaan sääntelypäätöksiä koskevien päätöksentekoprosessien eheyttä ja luotettavuutta sekä yksilöidään alueita, joilla voidaan mahdollisesti parantaa NEURC:n institutionaalisia valmiuksia, häiriönsietokykyä ja mukautumista eurooppalaisiin ja kansainvälisiin parhaisiin käytäntöihin, EU:n säännöstö mukaan luettuna. Tarkastuksessa arvioidaan myös nykyisten suojatoimien tehokkuutta eheyden ja avoimuuden varmistamisessa, dokumentointistandardeja sekä sisäisiä hyväksymismenettelyjä ja niiden jäljitettävyyttä.

  — Eettiset käytännöt: Arvioidaan NEURC:n eettisiä normeja ja niiden tehokasta täytäntöönpanoa. Arviointiin sisältyy muun muassa nykyisten eettisten sääntöjen tai käytännesääntöjen ja sisäisten toimintaperiaatteiden tarkistaminen, näiden toimintaperiaatteiden ja menettelyjen noudattamisen varmistavien sisäisten rakenteiden olemassaolo sekä eturistiriitoja koskevien toimintaperiaatteiden ja julkistamiskäytäntöjen arviointi, mukaan lukien sidonnaisuuksia koskevat ilmoitukset ja esteellisyysmenettelyt.

— Korruptiontorjuntaohjelma: arvioidaan NEURC:n korruptiontorjuntatoimenpiteiden suunnittelua ja tehokkuutta, mukaan lukien institutionaalisten haavoittuvuuksien ja lahjomattomuuteen liittyvien riskien tunnistaminen.

— Viestintäpolitiikka: arvioidaan viestintäkäytäntöjä, mukaan lukien vuorovaikutus EU:n/energiayhteisön sääntelyviranomaisten, markkinatoimijoiden ja muiden Ukrainan viranomaisten kanssa sekä mekanismit asiaankuuluvien sidosryhmien avoimuuden, johdonmukaisuuden ja yhdenvertaisen kohtelun varmistamiseksi.

— Rahoitusosio (päätöksenteko, budjetointi ja raportointi): Arvioidaan NEURC:n taloushallintoa ja päätöksentekoa, budjetointiprosesseja ja raportointikäytäntöjä. Arvioinnissa arvioidaan myös Ukrainan valtiovarainministeriön ja Ukrainan parlamentin budjettivaliokunnan ulkoista hyväksyntää koskevien vaatimusten vaikutusta, analysoidaan varojen kohdentamista ja käyttöä sekä arvioidaan sisäistä valvontaa ja varainhoidon valvontamekanismeja, myös niiden tehokkuutta väärinkäytön ja sopimattoman vaikuttamisen torjunnassa.

— Tehtävänmääritys sisältää kuvauksen tarkastuksen täytäntöönpanosäännöistä, aikataulusta ja ohjeellisista kustannuksista (osiot B, C, D, E ja F), ja siinä täsmennetään, että tarkastus on luonteeltaan **institutionaalinen ja järjestelmälähtöinen** eikä se ole päällekkäinen meneillään olevien tutkimusten tai lainvalvontaviranomaisten toimivallan kanssa tai häiritse niitä.

— Lopuksi käynnistettiin avoin kilpailu tarkastajan valinnasta ja varmistettiin näin, että useilla palveluntarjoajilla on mahdollisuus tehtävänmääritykseen.

Komission arviointi: Saavutettu tyydyttävästi

TAVOITE 12.9

Tavoitteen nimi: Vähintään 30 miljoonan euron investoinnit maatalousmaan miinanraivaukseen

Asiaa koskeva uudistus/investointi: Investointi 1: Investoinnit miinanraivaukseen

Rahoituslähde: Laina

Asiayhteys

Täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu tavoitetta 12.9 koskeva vaatimus:

”Hallituksen väliraportti (tai valtiokonttorin raportti), josta käy ilmi, että se on vuosien 2024 ja 2025 valtion talousarvioissa budjetoinut vähintään 30 miljoonaa euroa (vastaava UAH-määrä) maatalousmaan miinanraivaamiseen.”

Tavoite 12.9 on ensimmäinen 12 lukuun (Maatalouselintarvikeala) sisältyvän investoinnin 1 kahdesta toteutusvaiheesta. Sitä seuraa tavoite 12.10 (määräaika vuoden 2027 kolmas neljännes), joka koskee vähintään 100 miljoonan euron investointeja maatalousmaan miinanraivaamiseen.

Toimitettu näyttö

1) Yhteenvetoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten tavoite on saavutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjen vaatimusten mukaisesti.

2) Jäljennös 12. maaliskuuta 2024 päivätystä ministerikabinetin päätöslauselmasta nro 284, joka koskee valtion talousarviossa humanitaariseen miinanraivaukseen osoitettujen varojen käyttömenettelyä.

3) Jäljennös 2. toukokuuta 2024 päivätystä talousministeriön määräyksestä nro 11242, jolla hyväksytään budjettiohjelmaa 1201420 koskeva asiakirja vuodeksi 2024.

4) Jäljennös 13. helmikuuta 2025 päivätystä talousministeriön määräyksestä nro 1186, jolla hyväksytään budjettiohjelmaa 1201420 koskeva asiakirja vuodeksi 2025.

5) Jäljennös budjettiohjelman 1201420 toteuttamista vuonna 2024 koskevasta raportista.

6) Jäljennös budjettiohjelman 1201420 toteuttamista vuonna 2025 koskevasta raportista.

7) Jäljennös budjettiohjelmaa 1201420 vuosina 2024 ja 2025 koskevasta valtiokonttorin raportista.

8) Jäljennös tavoitteen 12.9 toteuttamista koskevien sopimusten luettelosta.

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki tavoitteen 12.9 osatekijät.

Investoinnin kokonaistavoitteena on tukea maatalousmaan omistajia tai käyttäjiä miinanraivaustoimissa.

Esitetty näyttö osoittaa, että vuosien 2024 ja 2025 valtion talousarvioihin sisältyi budjettiohjelma 1201420 ”*Maatalousmaan humanitaarisen miinanraivauksen kulukorvaus*”. Maaliskuun 12. päivänä 2024 annetussa päätöslauselmassa nro 284 vahvistettiin ohjelman toteuttamista koskevat hallinnolliset menettelyt, mukaan lukien tukikelpoisuusperusteet ja toteutusjärjestelyt, ja rajoitettiin maatalousmaan miinanraivaukseen myönnettävää tukea. Päätöslauselmaan tehtiin vuosina 2025 ja 2026 muutoksia ohjelman toteuttamisen tehostamiseksi.

Ukrainan viranomaiset ilmoittivat ohjelman menojen olleen vuosina 2024 ja 2025 yhteensä 1 583 miljoonaa Ukrainan hryvniaa (34,4 miljoonaa euroa), jotka kohdennettiin 120 sopimukselle. Luku muodostuu seuraavista:

— vuonna 2024 menoja kohdennettiin yhteensä 356 miljoonaa Ukrainan hryvniaa (8,2 miljoonaa euroa) 17 sopimukselle,

— vuonna 2025 menoja kohdennettiin yhteensä 1 227 miljoonaa Ukrainan hryvniaa (26,2 miljoonaa euroa) 103 sopimukselle.

Näistä oli saatu raportointihetkellä päätökseen 101 sopimusta, joiden menot olivat 1 182 miljoonaa Ukrainan hryvniaa (25,8 miljoonaa euroa), kun taas 19 sopimuksen, joiden arvo oli 401 miljoonaa Ukrainan hryvniaa (8,6 miljoonaa euroa), toteutus on edelleen kesken.

Vuosina 2024 ja 2025 päätökseen saatettujen sopimusten ja edelleen käynnissä olevien sopimusten perusteella maatalousmaan miinanraivaukseen sitouduttiin käyttämään yhteensä 34,4 miljoonaa euroa. Tämä ylittää 30 miljoonan euron vähimmäistavoitteen ja vastaa noin 115:tä prosenttia tavoitteesta. Näin ollen tavoitteen määrällinen vaatimus täyttyy.

Ohjelmalla tuetaan viljelijöiden suorittamia maatalousmaan miinanraivaustoimia. Ukrainan viranomaiset ilmoittivat yhteensä 120 sopimuksesta ja 87 yksittäisestä edunsaajasta (maatalousmaan omistajat ja käyttäjät). Sopimukset kattavat yhteensä 20 789,7 hehtaarin raivausalueen maatalousmaata, mistä 17 338 hehtaaria oli raivattu onnistuneesti jo raportointiajankohtaan mennessä.

Tämän perusteella toimitettu näyttö osoittaa, että tavoitteen 12.9 vaatimukset on täytetty.

Komission arviointi: Saavutettu tyydyttävästi

TAVOITE 14.4

Tavoitteen nimi: Integroidun sähköisen tunnistamisjärjestelmän toimintaa koskevan säädöksen voimaantulo asetuksen (EU) 2024/1183 periaatteiden mukaisesti

Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 2. Julkisten palvelujen digitalisaatio

Rahoituslähde: Laina

Asiayhteys

Täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu tavoitetta 14.4 koskeva vaatimus:

”Säädös, joka koskee integroidun sähköisen tunnistamisjärjestelmän toimintaa Ukrainassa kansallisen sähköisen henkilöllisyyden infrastruktuurin keskeisenä osana, tulee voimaan asetuksen (EU) 2024/1183 periaatteiden mukaisesti. Säädöksessä keskitytään seuraaviin osa-alueisiin:

— *nykyaikaisen sähköisen tunnistamisjärjestelmän käyttöönotto Ukrainassa ja sen kestävän kehityksen varmistaminen*

— *sähköisen tunnistamisen menetelmien, merkittävimpien solmukohtien (aluekeskukset) ja järjestelmien yhteentoimivuuden (teknologinen yhteensopivuus) varmistaminen*

— *järjestelmässä käsiteltävien tietoresurssien suojaaminen.”*

Tavoite 14.4 on toinen vaihe 14 lukuun (Digitalisaatio) sisältyvän uudistuksen 2 toteutuksessa. Tavoitteesta 14.3 (Vuoteen 2026 ulottuvan, julkisten palvelujen digitalisaatiota koskevan toimintasuunnitelman hyväksyminen) annettiin myönteinen arvio neljännen maksuerän yhteydessä (vuoden 2025 ensimmäinen neljännes).

Toimitettu näyttö

1) Yhteenvetoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten tavoite on saavutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjen vaatimusten mukaisesti.

2) Jäljennös 3. marraskuuta 2023 päivätystä Ukrainan ministerikabinetin päätöslauselmasta nro 1150, jolla hyväksytään integroidun sähköisen tunnistamisjärjestelmän säännöt.

3) Jäljennös 11. kesäkuuta 2025 päivätystä Ukrainan ministerikabinetin päätöslauselmasta nro 689, jolla hyväksytään digitaalista tunnistautumista edellyttäviä lompakoita koskevat vaatimukset.

4) Jäljennös 24. lokakuuta 2025 päivätystä Ukrainan ministerikabinetin päätöslauselmasta nro 1400, jossa käsitellään sähköisten tunnistustietojen ja attribuuttien sähköisten varmenteiden muodostamista ja käyttöä koskevan kokeellisen hankkeen toteutukseen liittyviä kysymyksiä. Hankkeessa käytetään digitaalista tunnistautumista edellyttävää lompakkoa Diia-mobiilisovelluksen toiminnallisena ominaisuutena.

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki tavoitteen 14.4 osatekijät.

Uudistuksen 2 tavoitteena on yksinkertaistaa valtion ja kansalaisten välistä vuorovaikutusta digitalisaation avulla.

Useat Ukrainan ministerikabinetin päätöslauselmat muodostavat oikeudellisen kehyksen tämän tavoitteen saavuttamiseksi. Ukrainan ministerikabinetin päätöslauselma nro 1150 on perussäädös, jolla perustetaan nykyaikainen sähköisen tunnistamisen infrastruktuuri Ukrainaan. Ukrainan ministerikabinetin päätöslauselmat nro 689 ja nro 1400 ovat ne asiaankuuluvat säädökset, jotka noudattavat asetuksen (EU) 2024/1183 periaatteita.

Ukrainan ministerikabinetin päätöslauselmassa nro 689 vahvistetaan toiminnalliset, tekniset ja teknologiset edellytykset digitaalisen identiteetin lompakkojen myöntämiselle, kun taas ministerikabinetin päätöslauselmalla nro 1400 tuetaan järjestelmän jatkokehittämistä kokeiluhankkeen ja Diia-mobiilisovelluksen avulla.

Näissä säädöksissä keskitytään varmistamaan sähköisen tunnistamisen menetelmien, merkittävimpien solmukohtien (aluekeskukset) ja järjestelmien yhteentoimivuus (teknologinen yhteensopivuus) edellyttämällä, että lompakot tukevat yhteisiä protokollia ja rajapintoja henkilöllisyystietojen muodostamiseksi, vaihtamiseksi ja esittämiseksi. Mikä tärkeämpää, päätöslauselmissa keskitytään eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakkojen ja tiettyjen sähköisten varmenteiden tunnustamiseen rajatylittävää käyttöä varten.

Lisäksi päätöslauselmissa keskitytään järjestelmässä käsiteltävien tietoresurssien suojaamiseen ulottamalla tietyt suojatoimet koskemaan digitaalisen identiteetin lompakkoja, erityisesti vaatimuksilla, jotka koskevat henkilötietojen erottamista ja poistamista tietoturvaloukkauksen tapahtuessa. Näitä suojatoimia ovat pääsynvalvonta, turvallisuuden seuranta, verkon suojaaminen ja luottamuksellisuus sekä tietojen eheys ja saatavuus.

Tämä tavoite otettiin Ukraina-suunnitelman tavoitteiden osittaista saavuttamista koskevan arviointimenetelmän mukaisesti huomioon lieventävänä tekijänä Ukrainan tukivälineeseen kuuluvan Ukraina-suunnitelman mukaisen seitsemännen erän osittaista maksamista koskevien edellytysten tyydyttävän täyttymisen vahvistamisesta ja täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2024/1447 muuttamisesta 28 päivänä toukokuuta 2026 annetussa neuvoston täytäntöönpanopäätöksessä (EU) 2026/1204 ainoastaan kyseisen päätöksen soveltamista varten. Tämän tavoitteen arviointi ei ole muuttunut kyseisen päätöksen hyväksymisen jälkeen.

Komission arviointi: Saavutettu tyydyttävästi

TAVOITE 15.8

Tavoitteen nimi: Kiertotalouden periaatteiden noudattamista koskevan strategian ja siihen liittyvän toimintasuunnitelman hyväksyminen

Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 5. Kiertotalouden edistäminen

Rahoituslähde: Laina

Asiayhteys

Täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu tavoitetta 15.8 koskeva vaatimus:

"Ukrainan ministerikabinetti hyväksyy kiertotalouden periaatteiden noudattamista koskevan strategian ja siihen liittyvän toimintasuunnitelman. Strategiassa yksilöidään kiertotalouteen siirtymisen tarjoamat mahdollisuudet ja vaikutukset Ukrainassa 5–10:llä ennalta valitulla ensisijaisella alalla ja niihin liittyvissä arvoketjuissa, kuten jätealalla, tekstiilialalla, muovialalla, akkualalla, elektroniikka-alalla, maataloudessa, rakentamisessa ja korjaamisessa sekä metalli- ja mineraalialalla."

Tavoite 15.8 on toinen vaihe 15 lukuun (Vihreä siirtymä ja ympäristönsuojelu) sisältyvän uudistuksen 5 toteutuksessa. Sitä edelsi tavoite 15.9, joka liittyi kiertotalouden periaatteiden noudattamista koskevan strategian ja siihen liittyvän toimintasuunnitelman hyväksymiseen.

Toimitettu näyttö

1) Yhteenvetoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten tavoite on saavutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjen vaatimusten mukaisesti.

2) Jäljennös Ukrainan kiertotalouden kehittämisstrategiasta, sellaisena kuin se on hyväksyttynä 17. syyskuuta 2026 annetulla Ukrainan ministerikabinetin määräyksellä nro 934-r.

3) Jäljennös Ukrainan kiertotalouden kehittämisstrategian täytäntöönpanoa koskevasta toimintasuunnitelmasta, sellaisena kuin se on hyväksyttynä 17. syyskuuta 2026 annetulla Ukrainan ministerikabinetin määräyksellä nro 934-r.

4) Linkki julkaistuun strategiaan: https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-skhvalennia-stratehii-rozvytku-tsyrkuliarnoi-ekonomiky-ukrainy-na-period-do-2035-roku-ta-zatverdzhennia-operatsiinoho-planu-zakhodiv-z-ii-realizatsii-u-20262028-rokakh-934-170926.

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki tavoitteen 15.8 osatekijät.

Uudistuksen 5 tavoitteena on kiertotalouden ja jätehuollon periaatteiden toteuttaminen.

Strategiassa määritellään seitsemän ensisijaista alaa kiertotalouteen siirtymiselle: maatalous, elintarvikkeiden tuotanto ja jakelu, rakentaminen, tekstiiliala, sähkö- ja elektroniikkalaitteet, kaivostoiminta ja metallurgia. Siinä käsitellään myös monialaisia arvoketjuja, erityisesti muoviin, pakkauksiin ja akkuihin liittyviä, joissa resurssien käyttö, jätteen syntyminen sekä uudelleenkäyttö-, hyödyntämis- ja kierrätysmahdollisuudet ovat erityisen merkittäviä.

Yleistavoitteena on luoda Ukrainaan kiertotalouden mukainen ja resurssitehokas talousmalli vuoteen 2035 mennessä, vähentää primääriresurssien käyttöä ja jätteen syntymistä sekä edistää uudelleenkäyttöä, korjausta, hyödyntämistä ja kierrätystä. Strategialla pyritään edistämään Ukrainan kestävää jälleenrakennusta ja yhdentymistä EU:n sisämarkkinoihin mukauttamalla sen lainsäädäntö ja standardit vastaamaan EU:n lainsäädäntöä ja standardeja.

Tavoitteena on kehittää kestäviä kiertotalouden liiketoimintamalleja, uusioraaka-ainemarkkinoita ja suljettuja arvoketjuja, joiden tukena on tehokas EU:n yhteinen sääntely- ja institutionaalinen kehys.

Komission arviointi: Saavutettu tyydyttävästi

TAVOITE 15.11

Tavoitteen nimi: Valtion vesien seurantaa koskevaan menettelyyn tehtävien muutosten hyväksyminen

Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 4. Luonnonvarojen ennallistaminen ja säilyttäminen

Rahoituslähde: Laina

Asiayhteys

Täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu tavoitetta 15.11 koskeva vaatimus:

”Muutosten hyväksyminen 19. syyskuuta 2018 annettuun päätöslauselmaan nro 758 menettelystä valtion vesien seuraamiseksi yhteisön vesipolitiikan puitteista 23 päivänä lokakuuta 2000 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/60/EY ja ympäristönlaatunormeista vesipolitiikan alalla, neuvoston direktiivien 82/176/ETY, 83/513/ETY, 84/156/ETY, 84/491/ETY ja 86/280/ETY muuttamisesta ja myöhemmästä kumoamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/60/EY muuttamisesta 16 päivänä joulukuuta 2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/105/EY periaatteiden mukaisesti.”

Tavoite 15.11 on ensimmäinen 15 lukuun (Vihreä siirtymä ja ympäristönsuojelu) sisältyvän uudistuksen 4 kahdesta toteutusvaiheesta. Sitä seuraa metsäkadon ja metsien tilan heikkenemisen vähentämistä koskevan lain voimaantuloa koskeva tavoite 15.7 (määräaika vuoden 2026 viimeinen neljännes).

Toimitettu näyttö

1) Yhteenvetoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten tavoite on saavutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjen vaatimusten mukaisesti.

2) Jäljennös Ukrainan ministerikabinetin 10. kesäkuuta 2026 antamasta päätöslauselmasta nro 754, joka koskee valtion vesien seurantaa koskevan menettelyn muuttamista.

3) Jäljennös 16. kesäkuuta 2026 päivätystä Ukrainan virallisen lehden numerosta 125, jossa päätös on julkaistu.

4) Linkki julkaistuun kertomukseen: Про внесення змін до Порядку здійснення державного моніторингу вод | Кабінет Міністрів України.

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki tavoitteen 15.11 osatekijät.

Uudistuksen 4 tavoitteena on vähentää metsäkatoa ja metsien tilan heikkenemistä.

Hallitus antoi 10. kesäkuuta päätöslauselman nro 754, jolla muutettiin valtion vesien seurantaa koskevaa menettelyä (https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-vnesennia-zmin-do-poriadku-zdiisnennia-derzhavnoho-monitorynhu-s754100626) ja saatettiin se vastaamaan tavoitteen kuvauksen vaatimuksia.

Annettuun päätökseen sisältyvät tarkkailtavien aineiden luettelon parametrit vastaavat parametreja, jotka on vahvistettu komission täytäntöönpanopäätöksessä (EU) 2025/439, annettu 28 päivänä helmikuuta 2025, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/105/EY mukaisen unionin laajuista seurantaa varten laadittavan tarkkailtavien aineiden luettelon hyväksymisestä vesipolitiikan alalla. Päätöslauselma tulee voimaan vuonna 2029, koska se on kytketty vesienhoitosuunnitelmien toiseen suunnittelukauteen. Vesienhoitosuunnitelmat laaditaan EU:n vesipuitedirektiivin edellyttämällä tavalla jatkuvina kuuden vuoden suunnittelukausina. Ukrainassa ensimmäistä suunnittelukautta 2025–2030 koskevat vesienhoitosuunnitelmat hyväksyttiin vuoden 2024 lopussa, ja ne ovat nyt toteutusvaiheessa. Hallituksen päätöslauselma nro 754 on yksi tavoitteista, joilla valmistellaan Ukrainan vesien seurantajärjestelmän yhdenmukaistamista edelleen EU:n vaatimusten kanssa niin, että sitä aletaan soveltaa vesienhoitosuunnitelmien toisesta suunnittelukaudesta alkaen. Tämä tavoite otettiin Ukraina-suunnitelman tavoitteiden osittaista saavuttamista koskevan arviointimenetelmän mukaisesti huomioon lieventävänä tekijänä Ukrainan tukivälineeseen kuuluvan Ukraina-suunnitelman mukaisen kahdeksannen erän osittaista maksamista koskevien edellytysten tyydyttävän täyttymisen vahvistamisesta 24 päivänä syyskuuta 2026 annetussa neuvoston täytäntöönpanopäätöksessä (EU) 2026/2230 ainoastaan kyseisen päätöksen soveltamista varten. Tämän tavoitteen arviointi ei ole muuttunut kyseisen päätöksen hyväksymisen jälkeen.
Komission arviointi: Saavutettu tyydyttävästi

Arvio siitä, onko kymmenenteen erään kuuluva tavoite, jota ehdotetaan lieventävänä tekijänä Ukraina-suunnitelman tavoitteiden osittaista saavuttamista koskevan menetelmän mukaisesti ja yksinomaan sen soveltamiseksi, saavutettu tyydyttävästi

TAVOITE 10.21

Tavoitteen nimi: Kansainvälisen atomienergiajärjestön pyyntö saada tehdä viranomaistoiminnan vertaisarviointi valtion ydinalan sääntelyviranomaisesta
Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 8. Valtion ydinalan sääntelyviranomaisen uudistaminen
Asiayhteys Täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu tavoitetta 10.21 koskeva vaatimus: *"Valtion ydinalan sääntelyviranomainen on esittänyt pyynnön, että Kansainvälinen atomienergiajärjestö suorittaisi viranomaisvalvonnan vertaisarvioinnin, joka alkaisi vuoden 2027 alkupuoliskolla."* Tavoite 10.21 on ainoa vaihe 10 lukuun (Energiasektori) sisältyvän uudistuksen 8 toteutuksessa.

Toimitettu näyttö

1) Yhteenvetoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten tavoite on saavutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjen vaatimusten mukaisesti.

2) Jäljennös viranomaistoiminnan vertaisarvioinnin (IRRS) suorittamista koskevasta pyynnöstä, jonka Ukrainan pysyvä edustusto kansainvälisissä järjestöissä Wienissä esitti valtion ydinalan sääntelyviranomaisen (SNRIU) puolesta Kansainväliselle atomienergiajärjestölle (IAEA) 23. heinäkuuta 2026.

3) Jäljennös SNRIU:n 29. syyskuuta 2026 lähettämästä sähköpostiviestistä, jossa pyydetään IAEA:ta aloittamaan IRRS-arviointi vuoden 2027 ensimmäisellä puoliskolla.

4) Jäljennös vuoden 2018 IRRS-palveluohjeista.

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki tavoitteen 10.21 osatekijät.

Uudistuksen 8 tavoitteena on käynnistää riippumaton kansainvälinen vertaisarviointi ydinturvallisuutta ja säteilyturvallisuutta koskevan kansallisen sääntelykehyksen tehokkuudesta, riippumattomuudesta, hallinnoinnista ja sääntelystä suhteessa IAEA:n turvallisuusnormeihin. Tavoitteen saavuttamiseksi Ukrainan pysyvä edustusto kansainvälisissä järjestöissä Wienissä lähetti 23. heinäkuuta 2026 SNRIU:n puolesta IAEA:lle pyynnön IRRS-arvioinnin tekemisestä vuoden 2018 IRRS-palveluohjeiden mukaisesti. SNRIU toimitti 29. syyskuuta 2026 myös jatkoviestin, jossa se pyysi IAEA:ta harkitsemaan IRRS-arvioinnin aloittamista jo vuoden 2027 alkupuoliskolla täytäntöönpanopäätöksen mukaisesti.

Komission arviointi: Saavutettu tyydyttävästi

Arvio siitä, onko yhdeksänteen erään kuuluva määrällinen tavoite, jota ehdotetaan lieventävänä tekijänä Ukraina-suunnitelman tavoitteiden osittaista saavuttamista koskevan menetelmän mukaisesti ja yksinomaan sen soveltamiseksi, saavutettu osittain

TAVOITE 6.3

Tavoitteen nimi: Valtionyhtiöiden hallintoneuvostojen nimittäminen niin, että riippumattomilla jäsenillä on enemmistö

Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 2. Valtionyhtiöiden hallintotavan ja johtamisen parantaminen

Asiayhteys

Täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu tavoitetta 6.3 koskeva vaatimus:

”Vähintään 15 valtionyhtiöön, jotka on otettu ministerikabinetin protokollapäätöksellä hyväksyttyyn tärkeimpien valtionyhtiöiden luetteloon, nimitetään hallintoneuvosto, jossa riippumattomilla jäsenillä on enemmistö. Hallintoneuvoston jäsenten nimittämisessä olisi käytettävä kilpailuun perustuvaa valintaprosessia ja noudatettava sovittuja menettelyjä, jotka ovat käytössä valinnan alkaessa.”

Tavoite 6.3 on toinen vaihe 6 lukuun (Julkisten varojen hoito) sisältyvän uudistuksen 2 toteutuksessa. Sitä edelsi tavoite 6.1, joka koski valtionyhtiöiden omistajaohjausjärjestelmää koskevan lainsäädännön voimaantuloa. Sitä seuraavat tavoite 6.4 (määräaika vuoden 2026 kolmas neljännes) keskeisten valtionyhtiöiden yhtiöittämisestä ja tavoite 6.5 (määräaika vuoden 2027 kolmas neljännes) raportin toimittamisesta osoituksena siitä, että omistajaohjausjärjestelmän periaatteita noudatetaan asianmukaisesti.

Toimitettu näyttö

1) Yhteenvetoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten tavoite on saavutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjen vaatimusten mukaisesti.

2) Ukrainan ministerikabinetin 30. elokuuta 2024 antama määräys nro 817-p, joka koskee yhtiön ”Energy Company of Ukraine” hallintoneuvostoon liittyviä kysymyksiä.

3) Ukrainan ministerikabinetin 26. tammikuuta 2026 antama määräys nro 99-p, joka koskee yhtiön ”National Joint Stock Company Naftogaz of Ukraine” hallintoneuvostoon liittyviä kysymyksiä.

4) Ukrainan ministerikabinetin 7. heinäkuuta 2025 antama määräys nro 678-p, joka koskee yhtiön ”Ukrhydroenergo Private Joint-Stock Company” hallintoneuvostoon liittyviä kysymyksiä.

5) Ukrainan ministerikabinetin 31. lokakuuta 2023 antama määräys nro 998-p, joka koskee yhtiön ”Limited Liability Company Gas Transmission System Operator of Ukraine” hallintoneuvostoon liittyviä kysymyksiä.

6) Ukrainan ministerikabinetin 28. tammikuuta 2026 antama määräys nro 86-p, joka koskee yhtiön ”National Nuclear Energy Generating Company ’Energoatom’” hallintoneuvostoon liittyviä kysymyksiä.

7) Ukrainan ministerikabinetin 25. helmikuuta 2026 antama määräys nro 185-p, joka koskee yhtiön ”National Nuclear Energy Generating Company ’Energoatom’” hallintoneuvostoon liittyviä kysymyksiä.

8) Ukrainan ministerikabinetin 2. maaliskuuta 2026 antama määräys nro 197-p, joka koskee yhtiön ”National Joint-Stock Company ’Naftogaz of Ukraine’” hallintoneuvostoon liittyviä kysymyksiä.

9) Ukrainan ministerikabinetin 1. heinäkuuta 2026 antama määräys nro 663-p, joka koskee yhtiön ”National Nuclear Energy Generating Company ’Energoatom’” hallintoneuvostoon liittyviä kysymyksiä.

10) Ukrainan ministerikabinetin 17. kesäkuuta 2026 antama määräys nro 588-p, joka koskee yhtiön ”Ukrainian Railway” hallintoneuvostoon liittyviä kysymyksiä.

11) Ukrainan ministerikabinetin 1. lokakuuta 2025 antama määräys nro 1090-p, joka koskee yhtiön ”Ukrainian Railway” hallintoneuvostoon liittyviä kysymyksiä.

12) Ukrainan ministerikabinetin 26. elokuuta 2025 antama määräys nro 900-p, joka koskee yhtiön ”Ukrposhta” hallintoneuvostoon liittyviä kysymyksiä.

13) Ukrainan ministerikabinetin 21. tammikuuta 2025 antama määräys nro 46-p, joka koskee metsäalan valtionyhtiön ”Forests of Ukraine” hallintoneuvostoon liittyviä kysymyksiä.

14) Ukrainan ministerikabinetin 27. toukokuuta 2026 antama määräys nro 524-p, joka koskee metsäalan valtionyhtiön ”Forests of Ukraine” hallintoneuvostoon liittyviä kysymyksiä.

15) Ukrainan ministerikabinetin 15. heinäkuuta 2026 antama määräys nro 666-p, joka koskee metsäalan valtionyhtiön ”Forests of Ukraine” hallintoneuvostoon liittyviä kysymyksiä.

16) Ukrainan ministerikabinetin 24. huhtikuuta 2026 antama määräys nro 401-p, joka koskee yksityisen osakeyhtiön ”Ukrhydroenergon” hallintoneuvostoon liittyviä kysymyksiä.

17) Ukrainan ministerikabinetin 13. toukokuuta 2026 antama määräys nro 451-p, joka koskee yhtiön ”Private Joint-Stock Company National Energy Company 'Ukrenergo'” hallintoneuvostoon liittyviä kysymyksiä.

18) Ukrainan ministerikabinetin 15. heinäkuuta 2025 antama määräys nro 721-p, joka koskee yhtiön ”Private Joint-Stock Company Ukrainian Danube Shipping Company” hallintoneuvostoon liittyviä kysymyksiä.

19) Ukrainan ministerikabinetin 26. marraskuuta 2024 antama määräys nro 1168-p, joka koskee yhtiön ”Private Joint-Stock Company National Energy Company 'Ukrenergo'” hallintoneuvostoon liittyviä kysymyksiä.

20) Ukrainan ministerikabinetin 13. toukokuuta 2026 antama määräys nro 452-p, joka koskee yhtiön ”Limited Liability Company Gas Transmission System Operator of Ukraine” hallintoneuvostoon liittyviä kysymyksiä.

21) Ukrainan ministerikabinetin 13. toukokuuta 2026 antama määräys nro 450-p, joka koskee yksityisen osakeyhtiön ”Ukrhydroenergon” hallintoneuvoston riippumattomien jäsenten kilpailuun perustuvaa valintaa.

22) Ukrainan ministerikabinetin 17. kesäkuuta 2026 antama määräys nro 587-p, joka koskee yksityisen osakeyhtiön ”Ukrhydroenergon” hallintoneuvoston jäsenten toimivaltuuksien lakkauttamista.

23) Ukrainan ministerikabinetin 1. heinäkuuta 2026 antama määräys nro 664-p, joka koskee yhtiön ”Limited Liability Company Gas Transmission System Operator of Ukraine” hallintoneuvostoon liittyviä kysymyksiä.

24) Ukrainan ministerikabinetin 10. joulukuuta 2025 antama päätöslauselma nro 1633 osakeyhtiön ”Guaranteed buyer” perustamisesta.

25) Ukrainan metsävaraviraston johtajan 11. helmikuuta 2026 päivätty kirje hallintoneuvoston jäsenen toimivaltuuksien lakkauttamisesta.

26) PJSC ”Centrenergon” 24. huhtikuuta 2026 pidetyn ylimääräisen yhtiökokouksen pöytäkirja nro 3.

27) Ukrainan ministerikabinetin 7. lokakuuta 2026 antama määräys nro 34 yhtiön ”Ukrainian Energy Machines” hallintoneuvoston riippumattomien jäsenten kilpailuun perustuvasta valinnasta.

28) Ukrainan talousministeriön 9. maaliskuuta 2023 antama määräys nro 1254, joka koskee valtionyhtiön ”Printing Plant 'Ukraine'” hallintoneuvoston arvopapereiden liikkeeseenlaskuun liittyviä kysymyksiä.

29) Ukrainan talousministeriön 26. huhtikuuta 2023 antama määräys nro 1672, joka koskee valtionyhtiön ”Printing Plant 'Ukraine' on the production of securities” hallintoneuvostoon liittyviä kysymyksiä.

30) Ukrainan ministerikabinetin 7. maaliskuuta 2023 antama määräys nro 195-p, joka koskee ehdokkaiden hyväksymistä valtionyhtiön ”Printing Plant 'Ukraine' on the production of securities” hallintoneuvoston jäsenten tehtäviin.

31) Ukrainan ministerikabinetin 23. huhtikuuta 2024 antama määräys nro 336-p, joka koskee Rusnyak P.Yu:n hyväksymistä ehdokkaaksi valtionyhtiön ”Printing Plant 'Ukraine' on the production of securities” hallintoneuvoston jäsenen tehtävään.

32) Ukrainan ministerikabinetin 7. lokakuuta 2026 antama määräys nro 1027-p, joka koskee yhtiön ”Ukrainian Energy Machines” hallintoneuvoston riippumattomien jäsenten kilpailuun perustuvaa valintaa.

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat joitakin tavoitteen 6.3 osatekijöitä.

Uudistuksen 2 tavoitteena on helpottaa valtion unitaariyritysten oikeudellisen muodon muuttamista kaupallisemmin suuntautuneeseen muotoon, edistää valtionyhtiöiden hallintotapakehyksen tehokkuuden ja läpinäkyvyyden lisäämistä parantamalla omistajaohjausjärjestelmiä koskevia standardeja ja panemalla ne täytäntöön tärkeimmissä valtionyhtiöissä. Tämä tavoitteen saavuttamiseksi Ukrainan viranomaisten on varmistettava, että vähintään 15 valtionyhtiöön, jotka on otettu ministerikabinetin protokollapäätöksellä hyväksyttyyn tärkeimpien valtionyhtiöiden luetteloon, nimitetään hallintoneuvosto, jossa riippumattomilla jäsenillä on enemmistö. Hallintoneuvoston jäsenten nimittämisessä olisi käytettävä kilpailuun perustuvaa valintaprosessia ja noudatettava sovittuja menettelyjä, jotka ovat käytössä valinnan alkaessa.

Ukrainan ministerikabinetti on hyväksynyt tämän tavoitteen saavuttamiseksi useita määräyksiä, joilla nimitetään riippumattomia jäseniä ja valtion edustajia tärkeimpien valtionyhtiöiden hallintoneuvostoihin nimityskomitean menettelyjen mukaisen kilpailuun perustuvan valintamenettelyn jälkeen. Kymmenen valtionyhtiötä, joiden hallintoneuvostot nimitettiin, ovat JSC "Ukrainian Railways", JSC "National Nuclear Energy Generating Company 'Energoatom'", NJSC "Naftogaz of Ukraine", LLC "Gas Transmission System Operator of Ukraine" (GTSOU), NPC "Ukrenergo", valtionyhtiö "Forests of Ukraine", PJSC "Ukrainian Danube Shipping Company", JSC "Energy Company of Ukraine", valtionyritys "Printing Plant 'Ukraine' for the Production of Security Documents" ja PJSC "Centrenergo". Riippumattomat jäsenet muodostavat enemmistön kaikissa edellä mainittujen valtionyhtiöiden hallintoneuvostoissa. Tämä merkitsee, että 66,7 prosenttia tavoitteen vaatimuksista täyttyi. Ukrainan viranomaiset aikovat muuttaa edelleen ministerikabinetin protokollapäätöstä ja sisällyttää tärkeimpien valtionyhtiöiden luetteloon uusia yhteisöjä, kuten komission kanssa käydyissä keskusteluissa sovittiin.
Komission arviointi: Saavutettu tyydyttävästi